

Informacje wstępne dla klientów detalicznych Santander Biuro Maklerskie

 obowiązują od 28.06.2025 r.

Spis treści

Co warto wiedzieć przed przeczytaniem dokumentu	2
Rozdział 1. Informacje o nas i usługach, które świadczymy	2
Rozdział 2. Informacje o kategoriach naszych klientów, zasadach ich traktowania ze względu na kategorię i zasady umożliwiające zmianę kategorii.....	4
Rozdział 3. Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku	7
Rozdział 4. Obowiązki informacyjne akcjonariuszy.....	34
Rozdział 5. Sprawozdawczość.....	34
Rozdział 6. Podstawowe zasady ochrony Twoich aktywów	37
Rozdział 7. Zabezpieczenie Twoich instrumentów finansowych lub pieniędzy.....	38
Rozdział 8. Ogólne zasady postępowania w przypadku powstania konfliktu interesów	39
Regulacje wstępne	40
Rozdział 9. Ogólna informacja o kosztach i opłatach.....	44
Rozdział 10. Informacja o kosztach, opłatach oraz świadczeniach niepieniężnych (zachęty) ...	56
Rozdział 11. Dokument zawierający kluczowe informacje (KID)	57
Rozdział 12. Polityka wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta przez Santander Biuro Maklerskie.....	58
Rozdział 13. Informacja na temat Twoich obowiązków podatkowych	64
Rozdział 14. Zasady rozpatrywania reklamacji	68
Rozdział 15. Sprzedaż krzyżowa	69
Rozdział 16. ESG – zrównoważone inwestowanie	76

Co warto wiedzieć przed przeczytaniem dokumentu

1. Gdy używamy zwrotów „Ty” – oznacza to Ciebie jako klienta lub dowolnego innego inwestora, a gdy „my” – oznacza to Santander Biuro Maklerskie.
2. Pojęcia, których używamy w dokumencie w liczbie pojedynczej mają takie samo znaczenie także w liczbie mnogiej i odwrotnie. Wyjątek to sytuacje, gdy coś innego wyraźnie wynika z treści konkretnego punktu lub rozdziału.
3. Niektóre pojęcia w tekście mają swoje definicje. Umieściliśmy je na końcu naszego **regulaminu** w Słowniczku. Pierwsze użycie tych pojęć zaznaczyliśmy pogrubieniem.
4. Tytuły rozdziałów ułatwiają czytanie dokumentu, ale nie mają wpływu na interpretację jego zapisów.
5. Prawem właściwym stanowiącym podstawę stosunków przed zawarciem **umowy** oraz prawem właściwym dla zawarcia i wykonania umowy jest prawo polskie.

Rozdział 1. Informacje o nas i usługach, które świadczymy

Kanały kontaktu z nami

1. W sprawach **zleceń** i **dyspozycji** możesz się z nami kontaktować:
 - a. osobiście w **Punktach Usług Maklerskich**, w godzinach ich otwarcia (listę placówek świadczących usługi maklerskie udostępniamy na stronie www.santander.pl/inwestor/placowki-biura-maklerskiego);
 - b. telefonicznie: infolinia Zespołu Contact Center +48 61 856 44 44, koszt połączenia zgodny z taryfą operatora;
 - c. za pośrednictwem **serwisu internetowego**:
 - w serwisie Inwestor online – udostępniamy go pod adresem internetowym www.inwestoronline.pl/cbm-new;
 - w aplikacji mobilnej – udostępniamy ją na urządzenia z systemem operacyjnym Android oraz iOS;
 - d. za pomocą innych zdalnych kanałów komunikacji, które udostępniamy.
2. W pozostałych sprawach dodatkowo listownie na nasz adres korespondencyjny: ul. Kolorowa 8, 60-198 Poznań.

Języki, w których świadczymy nasze usługi

1. Informacje i dokumenty przekazujemy Ci, a usługi świadczymy w języku polskim. Wyjątek to sytuacje, które opisaliśmy w punkcie 2.
2. Wybrane usługi, informacje lub dokumenty przekazujemy i świadczymy w języku angielskim, jeśli:
 - a. tak stanowi umowa, którą zawarliśmy z Tobą;
 - b. pozytywnie rozpatrzymy Twój wniosek w konkretnym przypadku;
 - c. nie ma polskiej wersji językowej dokumentów lub informacji, których nie jesteśmy autorem;
 - d. dotyczą pojęć anglojęzycznych, które są powszechnie używane w obrocie instrumentami finansowymi;
 - e. są to analizy inwestycyjne w formie rekomendacji inwestycyjnych.
3. Możemy udostępnić Ci tłumaczenia na język polski (jednocześnie lub z opóźnieniem) całości lub części wyżej wymienionych informacji lub dokumentów, w tym w formie objaśnienia znaczenia stosowanych pojęć anglojęzycznych. Nie jesteśmy zobowiązani do sporządzania i udostępniania takich tłumaczeń. W przypadku braku odmiennego zastrzeżenia, wiążąca jest wersja anglojęzyczna przekazywanych informacji.

Zakres usług, które świadczymy

1. Przyjmowanie i przekazywanie **zleceń** nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.
2. Wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie.
3. Nabywanie lub zbywanie na własny rachunek instrumentów finansowych.
4. Oferowanie instrumentów finansowych.
5. Świadczenie usług w wykonaniu zawartych umów o gwarancję emisji lub zawieranie i wykonywanie innych umów o podobnym charakterze, jeżeli ich przedmiotem są instrumenty finansowe.
6. Świadczenie usług dodatkowych związanych z umową o gwarancję emisji.
7. Przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie **rachunków** papierów wartościowych, rachunków **derywatów**, rachunków zbiorczych oraz prowadzenie rachunków pieniężnych, a także prowadzenie ewidencji instrumentów finansowych.

8. Sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych.
9. Doradztwo dla przedsiębiorców w zakresie struktury kapitałowej, strategii przedsiębiorstwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią.
10. Doradztwo i inne usługi w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw.
11. Doradztwo inwestycyjne.
12. Wymiana walutowa, jeśli jest to związane z działalnością maklerską w zakresie, który wskazaliśmy w punktach od 1 do 5 oraz 11.
13. Ponadto świadczymy usługi prowadzenia rejestru akcjonariuszy, usługi w zakresie agenta emisji, agenta płatniczego oraz inne w ramach uczestnictwa bezpośredniego w systemie depozytowym Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.

Informacje o nas

1. Nasze dane:
 - a. jesteśmy wyodrębnioną organizacyjnie jednostką **Santander Bank Polska S.A.** prowadzącą działalność maklerską; zarejestrowanego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, NIP 896-000-56-73, nr KRS 0000008723, REGON 930041341, kapitał zakładowy i wpłacony: 1 021 893 140 zł;
 - b. nasza siedziba znajduje się w Warszawie przy al. Jana Pawła II 17, 00854 Warszawa;
 - c. nasz adres korespondencyjny to: ul. Kolorowa 8, 60198 Poznań;
 - d. adres naszej strony internetowej to: www.inwestor.santander.pl.
2. Naszą działalność prowadzimy na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego i podlegamy jej nadzorowi. Adres siedziby Komisji Nadzoru Finansowego to: ul. Piękna 20, 00549 Warszawa, tel. (+48 22) 262 50 00, (+48 22) 262 58 00, e-mail: knf@knf.gov.pl, adres strony: www.knf.gov.pl.

Rozdział 2. Informacje o kategoriach naszych klientów, zasadach ich traktowania ze względu na kategorię i zasady umożliwiające zmianę kategorii

1. Klasyfikujemy naszych klientów w celu zapewnienia im właściwego poziomu ochrony. Ochrona ta polega na przekazywaniu określonych informacji, badaniu odpowiedności

oferowanych usług lub produktów, stosowaniu w stosunku do klientów danej kategorii określonych polityk i wykonywaniu innych obowiązków. Robimy to zgodnie z wymogami:

- a. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE aktów prawnych wydanych na jej podstawie (zwaną dalej łącznie „MiFID”);
 - b. Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 listopada 2024 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków państwowych prowadzących działalność maklerską, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (zwanego dalej „rozporządzeniem”).
2. Naszych klientów klasyfikujemy na detalicznych oraz profesjonalnych (branżowych), w tym uprawnionych kontrahentów.
 3. Najwyższy poziom ochrony przysługuje, zgodnie z MiFID oraz Rozporządzeniem, klientom detalicznym, a najniższy klientom, którzy są uprawnionymi kontrahentami.
 4. Zgodnie z MiFID oraz Rozporządzeniem w przypadku klientów profesjonalnych m.in. nie mamy obowiązku:
 - a. badania odpowiedniości usług i produktów im oferowanych;
 - b. opracowania regulaminu świadczenia usług maklerskich, a prawa i obowiązki nasze i klienta profesjonalnego z tytułu świadczenia usług maklerskich określamy w umowie o świadczenie usług maklerskich.
- Masz prawo w każdym czasie pisemnie zażądać, abyśmy traktowali Cię jak klienta innej kategorii niż ta, do której Cię zaklasyfikowaliśmy. W szczególności jeśli zaklasyfikowaliśmy Cię jako klienta profesjonalnego, masz prawo zażądać od nas uznania Cię za klienta detalicznego w zakresie, jaki nam określisz.
5. Jeśli wybierzesz kategorię o niższym poziomie ochrony, będziemy traktować Cię zgodnie z tym żądaniem, o ile spełniasz wymogi dotyczące liczby zawieranych transakcji, ich wartości i wartości Twoich aktywów, zgodnie z **regulacjami**. Nawet jeśli spełniasz te wymogi, możemy odmówić zakwalifikowania Cię do kategorii podlegającej niższej ochronie, w szczególności dla zapewnienia Ci maksymalnej ochrony.

Tabela 1 – Lista wybranych informacji, które przekazujemy klientom z podziałem na kategorie

zakres ochrony oraz udzielanych informacji	klient detaliczny	klient profesjonalny	uprawniony kontrahent
ocena odpowiedności	tak	nie	nie
opracowanie regulaminu świadczenia usług maklerskich	tak	nie	nie
szczegółowe informacje dotyczące nas oraz usług, które świadczymy	tak	tak	tak
informacja o istniejących konfliktach interesów grożących naruszeniem Twojego interesu	tak	tak	tak
informacje o instrumentach finansowych oraz ryzykach związanych z inwestowaniem w te instrumenty	tak	tak	tak
informacja o zachętach	tak	tak – istnieje możliwość określenia węższego zakresu przekazywanych informacji	tak – istnieje możliwość określenia węższego zakresu przekazywanych informacji
polityka wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta	tak	tak	nie
przekazywanie potwierdzenia o zawarciu przez Ciebie transakcji, po dokonaniu transakcji	tak	tak	tak – istnieje możliwość określenia węższego zakresu przekazywanych informacji

informacja dotycząca zabezpieczenia Twoich instrumentów finansowych lub pieniędzy	tak	tak	tak – istnieje możliwość określenia węższego zakresu przekazywanych informacji
informacja o przyznanej Ci kategorii klienta, w tym informacja czy przysługuje Ci prawo do złożenia wniosku o zmianę wyznaczonej kategorii	tak	tak	tak

Rozdział 3. Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku

Ogólne informacje

1. Przed podjęciem decyzji inwestycyjnej zapoznaj się z informacjami na temat poszczególnych instrumentów finansowych oraz ryzyka z nimi związanego.
2. Aby umożliwić Ci podejmowanie świadomych decyzji inwestycyjnych, wyjaśniamy charakter poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych, zasady ich funkcjonowania oraz osiągnięte wyniki w różnych warunkach rynkowych.
3. Nieodłączną częścią każdej inwestycji jest ryzyko. Poziom ryzyka jest zróżnicowany i zależny od rodzaju instrumentu finansowego, który jest przedmiotem inwestycji. Podjęcie każdej decyzji inwestycyjnej wiąże się m.in. z koniecznością określenia przyszłego dochodu oraz oceny ryzyka z nim związanego.
4. Inwestowanie w instrumenty finansowe wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanych środków, a nawet koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów.
5. Na cenę instrumentów finansowych ma wpływ wiele różnych czynników, które są lub mogą być niezależne od emitentów i wyników ich działalności takie jak zmieniające się warunki ekonomiczne, prawne, polityczne czy podatkowe.
6. Inwestując w instrumenty finansowe notowane w zagranicznych **systemach wykonywania zleceń** pamiętaj o uwzględnianiu dodatkowych ryzyk, które opisaliśmy w części „Zagraniczne instrumenty finansowe – czynniki ryzyka” informacji poświęconej inwestycjom w zagranicznych systemach wykonywania zleceń.

7. Miej na uwadze, że korzystanie z produktów kredytowych lub limitu należności jest związane z dźwignią finansową, co powoduje możliwość osiągnięcia większej stopy zwrotu, ale może także doprowadzić do poniesienia większych strat.
8. Zwróć dodatkowo uwagę na ryzyko inflacji rozumiane jako ryzyko spadku siły nabywczej środków ulokowanych w instrument finansowy. Występowanie inflacji może spowodować, że po uwzględnieniu jej wpływu, stopa zwrotu z inwestycji w ujęciu realnym będzie niższa niż w ujęciu nominalnym, a siła nabywcza pieniędzy niższa niż w momencie dokonania inwestycji. W przypadku wysokiej lub skrajnie wysokiej inflacji osiągnięty dochód z inwestycji w ujęciu nominalnym może nie pokrywać kosztu jej utrzymania, rozumianego jako poziom inflacji w okresie inwestycji, skutkując tym samym ujemną stopą zwrotu z inwestycji w ujęciu realnym. Przed dokonaniem inwestycji rozważ wpływ ryzyka inflacji na jej opłacalność.
9. Na stopień ryzyka inwestycyjnego wpływa stopień dywersyfikacji portfela, czyli skład instrumentów finansowych posiadanych przez danego inwestora. Im mniej instrumentów finansowych w portfelu pochodzących od różnych emitentów oraz emitentów z różnych branż, tym ryzyko inwestycyjne może się zwiększyć, tzn. znaczący spadek wartości jednego z instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela o małej dywersyfikacji, będzie miał większy wpływ na wynik całego portfela, niż w przypadku bardziej zdywersyfikowanego portfela.
10. Informacje, które zamieszczamy w tym dokumencie nie zawierają opisu wszystkich ryzyk. Informacje na temat poszczególnych instrumentów finansowych oraz związanych z nimi ryzyk udostępniane są także przez tych emitentów w prospektach emisyjnych, memorandumach informacyjnych oraz warunkach obrotu i emisji. Informacje przekazywane są również przez specjalistyczne serwisy informacyjne, Komisję Nadzoru Finansowego (www.knf.gov.pl) i Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. (www.gpw.pl). Na tych stronach znajdują się m.in. materiały edukacyjne dla inwestorów.
11. Informacje o wysokiej stopie zwrotu z danego instrumentu lub usługi uzyskane w przeszłości nie stanowią gwarancji jej osiągnięcia obecnie, jak i w przyszłości, dlatego też nie traktuj ich jako zapowiedzi osiągnięcia takich dobrych wyników.
12. W przypadku detalicznych produktów zbiorowego inwestowania (PRIIP – szczegóły opisaliśmy w rozdziale 11), do których zaliczamy w szczególności instrumenty pochodne, certyfikaty inwestycyjne, warranty subskrypcyjne i opcynie, ETN i ETF, szczegółowe informacje na temat określonego instrumentu wraz z opisem kosztów i ryzyk oraz opisem funkcjonowania i wyników finansowych w różnych warunkach rynkowych związanych z danym instrumentem, opisane są w **dokumencie KID** (Key Information Document) tego instrumentu finansowego. KID udostępniamy w sposób, który opisaliśmy w rozdziale 11 **Dokument zawierający kluczowe informacje (KID)**.

Informacje o poszczególnych instrumentach

Akcje – informacje

Akcje są udziałowym instrumentem finansowym odzwierciedlającym prawo do własności części majątku spółki. Akcja jako prawo udziałowe oznacza członkostwo jej posiadacza w spółce akcyjnej i wyznacza jednocześnie zakres praw i obowiązków akcjonariusza. Uprawnienia akcjonariuszy dzieli się na majątkowe i korporacyjne. Wśród uprawnień majątkowych wyróżnia się np. prawo do dywidendy, prawo do odpowiedniej części majątku spółki w przypadku jej likwidacji. Do uprawnień korporacyjnych zaliczane są m.in.: prawo do udziału w walnym zgromadzeniu spółki, prawo do informacji o działalności spółki, prawo głosu. Posiadanie akcji wiąże się nie tylko z uprawnieniami, ale również z określonym ryzykiem. Jednym z podstawowych ryzyk, które są nieodłącznie związane z inwestycjami w akcje jest zmienność ich wyceny dokonywana przez rynek. Jeżeli spółka funkcjonuje dobrze, wtedy wraz ze wzrostem wartości spółki może rosnąć cena jej akcji, a także mogą być wypłacane dywidendy. Jednak w wolnorynkowej gospodarce opartej na działaniu w warunkach konkurencji, możliwe są także zupełnie inne scenariusze – trudności ze sprzedażą produktów, brak zysków, a nawet upadłość spółki. Mając świadomość szans nieograniczonego wzrostu akcji dobrze prosperującej spółki nie można zapominać o możliwości spadku ich wartości rynkowej, a w skrajnych przypadkach – całkowitej utraty wartości akcji spółki upadającej. Przedmiotem obrotu zorganizowanego są akcje nieposiadające postaci materialnej, tzw. akcje zdematerializowane (w postaci zapisu elektronicznego).

Akcje – czynniki ryzyka

Główne czynniki ryzyka inwestycji w akcje dotyczą kondycji finansowej spółek będących ich emitentami. Do głównych grup ryzyka zaliczamy:

1. ryzyko makroekonomiczne – wynika z wrażliwości rynku kapitałowego na krajowe i światowe czynniki makroekonomiczne, w szczególności takie jak: tempo wzrostu gospodarczego, stopień nierównowagi makroekonomicznej (deficyty budżetowe, handlowe i obrotów bieżących), wielkość popytu konsumpcyjnego, poziom inwestycji, wysokość stóp procentowych, wielkość i kształtowanie się poziomu inflacji, wielkość i kształtowanie się poziomu cen surowców czy sytuacja geopolityczna;
2. ryzyko branżowe – akcje spółek działających w określonej branży narażone są na grupę specyficznych czynników ryzyka, w szczególności takich jak: wzrost konkurencji, spadek popytu na produkty sprzedawane przez podmioty z branży oraz zmiany technologiczne; dywersyfikacja branżowa może skutecznie ograniczyć ryzyko branżowe;
3. ryzyko specyficzne spółki – wszystkie akcje spółek narażone są na ryzyka indywidualnego

podmiotu gospodarczego, do których w szczególności można zaliczyć: jakość prac zarządu, zmiany strategii lub modelu biznesowego spółki, zmiany jakości ładu korporacyjnego, polityki dywidendowej, zdarzenia losowe dotyczące konkretnej spółki, konflikty w akcjonariacie, koszty agencji; dywersyfikacja inwestycji może skutecznie ograniczyć ryzyko specyficzne spółki.

- Poza wymienionymi czynnikami ryzyka posiadanie akcji obciążone jest ogólnymi rodzajami ryzyka związanymi z inwestowaniem w obrocie zorganizowanym takimi jak: ryzyko płynności, ryzyko zawieszenia, bądź ryzyko wycofania z obrotu zorganizowanego. Płynność w przypadku niektórych akcji, zwłaszcza o mniejszej kapitalizacji i notowanych poza głównymi rynkami obrotu akcji (np. GPW w Polsce) może być ograniczona, co w rezultacie może skutkować niemożnością wyjścia z inwestycji w zakładanym horyzoncie czasowym oraz może wpłynąć negatywnie na oczekiwaną stopę zwrotu z inwestycji. Akcje odznaczają się znaczącą zmiennością cen, zwłaszcza w krótkim okresie. Przyjęcie dłuższego horyzontu inwestycji może ograniczyć ryzyko zmienności kursów akcji.

Prawa do akcji (PDA) – informacje

Prawa do akcji są instrumentem finansowym w swojej charakterystyce bardzo zbliżonym do akcji. Uprawniają one do otrzymania akcji nowej emisji spółki publicznej. Powstają z chwilą dokonania przydziału tych akcji i wygasają z chwilą zarejestrowania akcji w depozycie papierów wartościowych albo z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego odmawiającego wpisu podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru przedsiębiorców.

Istotą PDA jest skrócenie inwestorom czasu oczekiwania pomiędzy przydziałem akcji nowej emisji a ich pierwszym notowaniem na rynku regulowanym. Posiadanie PDA nie daje jednak praw tożsamyh z posiadaniem akcji tej samej spółki. Emitenci akcji nie posiadają obowiązku każdorazowego wprowadzania niezarejestrowanych akcji nowej emisji w formie PDA.

Prawa do akcji – czynniki ryzyka

Z inwestowaniem w PDA związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w akcje. Dodatkowo miej świadomość, że w przypadku odmowy rejestracji emisji akcji przez sąd rejestrowy emitent jest zobowiązany do zwrócenia posiadaczowi PDA środków wpłaconych w czasie subskrypcji wg ceny emisyjnej akcji, niezależnie od ceny zapłaconej przez niego za PDA.

PDA odznaczają się znaczącą zmiennością cen, często wyższą od akcji tej samej spółki. Zakładając, że sąd rejestruje nową emisję akcji, wydłużenie horyzontu inwestycyjnego zrównuje poziom zmienności PDA do zmienności typowej dla akcji tej samej spółki.

Prawa poboru – informacje

Prawo poboru związane jest z planowaną emisją nowych akcji przez spółkę. Oznacza ono przywilej pierwszeństwa dla dotychczasowych akcjonariuszy przy zakupie nowych akcji. Prawo to jest o tyle istotne, że w przypadku objęcia takiej emisji przez nowy krąg akcjonariuszy nastąpiłoby tzw. rozwodnienie kapitału, czyli procentowe zmniejszenie udziału dotychczasowych akcjonariuszy w stosunku do całkowitej sumy kapitału akcyjnego. Korzystając z prawa poboru, akcjonariusze mają możliwość zachowania dotychczasowego stanu posiadania akcji w spółce akcyjnej.

W przypadku akcji dopuszczonych do obrotu zorganizowanego ważną cechą prawa poboru jest to, że może ono być przedmiotem obrotu jako samodzielny papier wartościowy. Oznacza to, że posiadacze dotychczasowych akcji mogą zrezygnować z prawa objęcia akcji nowej emisji, sprzedając to prawo w obrocie zorganizowanym. Jednocześnie akcjonariusze spółki, którzy przed nową emisją akcji nie byli akcjonariuszami spółki, a chcieliby nabyć akcje nowej emisji, mogą to zrobić poprzez zakup prawa poboru.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki podczas podejmowania uchwał w zakresie nowej emisji akcji może zdecydować o wyłączeniu prawa poboru dla dotychczasowych akcjonariuszy.

Prawa poboru – czynniki ryzyka

Z inwestowaniem w prawa poboru związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w akcje. Ponadto czas notowań praw poboru jest zazwyczaj bardzo krótki (kilka dni do kilku tygodni). W przypadku niesprzedania praw poboru w ostatnim dniu notowań, szczegółowo rozważ potrzebę zapisania się na akcje nowej emisji, wykorzystując posiadane prawa. Pamiętaj, że prawo poboru jest instrumentem finansowym, który w określonym terminie wygasa.

W przypadku gdy klient posiadający prawa poboru nie złoży zapisu na akcje nowej emisji lub ich nie sprzeda w trakcie trwania obrotu na rynku zorganizowanym, nie otrzyma żadnej zapłaty w momencie ich wygaśnięcia. Prawa poboru odznaczają się bardzo znaczącą zmiennością cen, w większości przypadków wyższą od akcji tej samej spółki.

Kontrakty terminowe (futures) – informacje

Kontrakty terminowe to instrumenty pochodne, będące rodzajem umowy zawartej pomiędzy dwiema stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży w określonym czasie (w tzw. dniu wygaśnięcia) i po ustalonej cenie określonej ilości instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego. Wartość kontraktu terminowego zależy od wartości tzw. instrumentu bazowego kontraktu. Instrumentami bazowymi dla kontraktów mogą być między innymi: indeksy giełdowe, waluty, akcje spółek, stopy procentowe oraz obligacje. Zmienność wartości instrumentu bazowego wpływa na zmienność wartości instrumentu pochodnego.

Chociaż sprzedaż lub kupno kontraktu terminowego oznacza zobowiązanie się do dostawy lub odbioru w przyszłości określonego instrumentu bazowego, to w przypadku większości kontraktów terminowych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) regulowanie ewentualnych zobowiązań następuje w postaci rozliczenia pieniężnego.

Kontrakty są w obrocie w tzw. seriach. Seria obejmuje wszystkie kontrakty mające ten sam termin wykonania.

O kliencie, który kupił lub sprzedał kontrakt terminowy, mówi się, że ma otwartą pozycję, odpowiednio długą lub krótką. Może on ją utrzymać do dnia wykonania kontraktu lub też w każdej chwili wycofać się z rynku (zamknąć pozycję). Jeżeli kupił kontrakt (czyli posiada pozycję długą), chcąc zamknąć pozycję, musi sprzedać kontrakt z tym samym terminem wykonania. Jeżeli sprzedał kontrakt (czyli posiada pozycję krótką), aby zamknąć pozycję musi go kupić.

Klient kupujący lub sprzedający kontrakt jest obowiązany wnieść do firmy inwestycyjnej **depozyt zabezpieczający** rozliczenie jego zobowiązań względem kontrahenta transakcji. Minimalną wartość depozytu wnoszonego do firmy inwestycyjnej określa właściwa izba rozrachunkowa (np. w Polsce Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych), która rozlicza i gwarantuje wszystkie zawarte na danym rynku transakcje. W większości przypadków depozyt ten jest codziennie aktualizowany. Dokonywane są codzienne rozliczenia rynkowe skutkujące koniecznością uzupełnienia depozytu lub jego zwrotu. W przypadku braku uzupełnienia wymaganego depozytu, zastrzegamy sobie prawo do zamknięcia otwartych pozycji na rachunku klienta lub podjęcia innych działań przewidzianych w regulaminie, aby ten depozyt uzupełnić. Kontrakty terminowe mają wbudowaną dźwignię finansową, w związku z czym wartość depozytu stanowi tylko część wartości transakcji. Mechanizm dźwigni finansowej umożliwia otwarcie na rynku pozycji o względnie większej wartości w stosunku do pierwotnie zainwestowanych środków. Pozwala to osiągnąć wyższy zysk z inwestycji przy zaangażowaniu tylko niewielkiej kwoty, którą stanowi depozyt, ale wiąże się to także z ryzykiem poniesienia straty większej niż kwota zainwestowanych środków.

Kurs kontraktu podaje się między innymi w punktach lub złotych polskich (PLN) lub punktach procentowych, a wartość ustala się mnożąc kurs przez odpowiedni mnożnik. Wartość mnożnika różni się w zależności od klasy kontraktu (na jaki instrument bazowy kontrakt opiewa).

Przykładowo kurs kontraktu futures na WIG20 (FW20) zmienia się o minimalny krok wynoszący 1 punkt indeksowy. Wartość w PLN zmiany kursu kontraktu o 1 punkt zależy od mnożnika, który w przypadku kontraktów na WIG20 wynosi 20. W efekcie każda zmiana o 1 punkt kursu kontraktu oznacza zysk lub stratę z inwestycji w wysokości 20 PLN. Szczegółowe informacje dotyczące różnych typów kontraktów notowanych na GPW można znaleźć na stronach

www.gpw.pl.

Kontrakty terminowe (futures) – czynniki ryzyka

Z inwestowaniem w kontrakty terminowe związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla instrumentu bazowego, na który dany kontrakt opiewa. Ponadto częścią nieodłączną inwestowania w kontrakty terminowe typu futures (notowane np. na GPW) jest ryzyko bazy, które oznacza, iż cena instrumentu pochodnego może odbiegać od wartości teoretycznej instrumentu bazowego.

W związku z ograniczonymi wymogami kapitałowymi związanymi z otwarciem pozycji na kontrakcie (wniesienie jedynie depozytu zabezpieczającego zamiast całej wartości kontraktu – wykorzystywanie dźwigni finansowej).

Inwestycje w opcje obarczone są wysokim ryzykiem inwestycyjnym i nie są odpowiednie dla wszystkich inwestorów.

Zyski i straty z inwestycji są wyznaczane w oparciu o wartość kontraktu terminowego rozumianą jako iloczyn kursu kontraktu i mnożnika. Wartość tę inwestor nabywa za ułamkową jej część, która wyznaczana jest przez poziom depozytu zabezpieczającego. Dzięki dźwigni finansowej inwestor partycypuje w zwielokrotnionych wynikach inwestycji, zarówno zyskach jak i stratach. Dlatego musisz liczyć się nie tylko z możliwością utraty całości zainwestowanego kapitału, ale również z potencjalną stratą przekraczającą wielkość pierwotnie opłaconego depozytu.

Ryzyko płynności – płynność niektórych kontraktów terminowych jest znacząco niższa od płynności instrumentów bazowych, na które opiewają (np. kontrakty na akcje). Względnie ograniczona jest również płynność dla kontraktów z najbardziej odległą datą wygaśnięcia.

Zmienność notowań kontraktów jest zbliżona do zmienności instrumentów bazowych, z zastrzeżeniem różnic wynikających z ryzyka bazy, przy czym należy pamiętać, że efekt wynikający ze zmiany ceny jest potęgowany przez efekt dźwigni finansowej.

Opcje – informacje

Opcja jest instrumentem pochodnym mającym postać kontraktu, w którym jego posiadacz ma prawo do kupna (opcja kupna) lub prawo do sprzedaży (opcja sprzedaży) instrumentu bazowego po ustalonej cenie w dniu wykonania, czyli do tzw. wykonania opcji (zrealizowania opcji). Zarówno opcja kupna, jak również opcja sprzedaży, mogą być nabyte, bądź wystawione przez klienta.

Wśród opcji notowanych na GPW instrumentem bazowym jest indeks WIG20. Regulowanie zobowiązań dla tych opcji następuje wyłącznie w formie rozliczenia pieniężnego.

Opcje, podobnie jak kontrakty, notowane są w obrocie w tzw. seriach. Seria obejmuje wszystkie opcje danego typu mające ten sam termin wykonania. W przypadku opcji notowanych na GPW ostatnim dniem obrotu każdą serią jest trzeci piątek danego miesiąca wykonania.

O kliencie, który kupił lub sprzedał opcję, mówi się, że ma otwartą pozycję. Może on ją utrzymać do dnia wykonania opcji lub też w każdej chwili wycofać się z rynku (zamknąć pozycję).

Jeżeli kupił opcję, aby zamknąć pozycję, musi sprzedać opcję z tym samym terminem wykonania i tą samą ceną wykonania. Jeżeli sprzedał opcję, aby zamknąć pozycję, musi ją kupić.

W zależności od typu zajętej pozycji (nabycie – pozycja długa, wystawienie – pozycja krótka) profile dochodowości poszczególnych pozycji różnią się w zasadniczy sposób. Nabycie opcji kupna oraz wystawienie opcji sprzedaży dają możliwość osiągnięcia zysków przy wzroście instrumentu bazowego. Nabycie opcji sprzedaży oraz wystawienie opcji kupna dają możliwość osiągnięcia zysków przy spadku instrumentu bazowego. Maksymalny zysk klienta zajmującego pozycję długą na opcjach (nabywca) jest nieograniczony, a maksymalna strata stanowi równowartość zapłaconej w momencie otwierania pozycji premii (zwiększonej o prowizję od transakcji). Z kolei maksymalny zysk klienta zajmującego pozycję krótką (wystawca) stanowi równowartość otrzymanej w momencie otwierania pozycji premii (umniejszoną o prowizję od transakcji), a maksymalna strata jest nieograniczona.

W przypadku opcji notowanych na GPW premia stanowi równowartość kursu transakcyjnego przemnożonego przez odpowiedni mnożnik. Wartość mnożnika różni się w zależności od typu instrumentu bazowego. Szczegółowe informacje dotyczące różnych typów kontraktów opcyjnych notowanych na GPW można znaleźć na stronach www.gpw.pl.

Klient otwierający pozycję długą na opcjach musi zapłacić premię. Klient otwierający pozycję krótką na opcjach wnosi depozyt zabezpieczający. Minimalną wartość wymaganego depozytu określa właściwa izba rozrachunkowa (np. Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych), która rozlicza i gwarantuje wszystkie zawarte na rynku transakcje. W większości przypadków depozyt ten jest codziennie aktualizowany. Dokonywane są codzienne rozliczenia rynkowe skutkujące koniecznością uzupełnienia depozytu lub jego zwrotu. W przypadku braku uzupełnienia wymaganego depozytu, zastrzegamy sobie prawo do zamknięcia otwartych pozycji na rachunku klienta lub podjęcia innych działań przewidzianych w regulaminie, aby ten depozyt uzupełnić.

Opcje mają wbudowaną dźwignię finansową, w związku z czym wartość depozytu stanowi tylko część wartości transakcji. Mechanizm dźwigni finansowej umożliwia otwarcie na rynku pozycji o względnie większej wartości w stosunku do pierwotnie zainwestowanych środków. Pozwala to osiągnąć wyższy zysk z inwestycji, przy zaangażowaniu tylko niewielkiej kwoty, którą stanowi depozyt, ale wiąże się to także z ryzykiem poniesienia straty większej niż kwota zainwestowanych środków.

Czynnikami o szczególnym znaczeniu w przypadku opcji są zmienność oraz czas. Im wyższa jest zmienność instrumentu bazowego, tym ceny opcji są wyższe. Generalnie im krótszy jest czas pozostający do wygaśnięcia opcji, tym wartość opcji jest niższa.

Opcje – czynniki ryzyka

Z inwestowaniem w opcje związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla instrumentu bazowego, na który dany kontrakt opcyjny opiewa. Ponadto nie istnieje jedna uniwersalna metoda służąca wyznaczeniu wartości opcji przed terminem wygaśnięcia, dlatego mniej świadomość, że cena rynkowa opcji jest wypadkową oczekiwań rynku co do przyszłego zachowania się instrumentu bazowego i nie posiada twardego punktu odniesienia.

Maksymalna strata klienta zajmującego pozycję długą na opcjach (nabycie opcji kupna bądź sprzedaży) jest równa wartości zainwestowanego kapitału. W związku z ograniczonymi wymogami kapitałowymi związanymi z otwarciem pozycji krótkiej w opcjach (wniesienie jedynie depozytu zabezpieczającego zamiast całej wartości transakcji) oraz występowaniem dźwigni finansowej.

Inwestycje w opcje obarczone są wysokim ryzykiem inwestycyjnym i nie są odpowiednie dla wszystkich inwestorów.

Zyski i straty z inwestycji są wyznaczane w oparciu o wartość opcji rozumianą jako iloczyn kursu opcji i mnożnika. Wartość tę inwestor nabywa za ułamkową jej część, która wyznaczana jest przez poziom depozytu zabezpieczającego. Dzięki dźwigni finansowej inwestor partycypuje w zwielokrotnionych wynikach inwestycji, zarówno zyskach, jak i stratach. Dlatego musisz liczyć się nie tylko z możliwością utraty całości zainwestowanego kapitału, ale również z potencjalną stratą znacznie przekraczającą wielkość pierwotnie opłaconego depozytu.

Ryzyko rynkowe, wynikające z uzależnienia od instrumentu bazowego, jest potęgowane przez efekt dźwigni finansowej, wynikający z faktu, że wartość początkowej inwestycji – którą w przypadku nabycia opcji jest kurs opcji przemnożony przez mnożnik, natomiast w przypadku wystawienia opcji depozyt zabezpieczający – jest niska w porównaniu z wartością instrumentu bazowego. Dlatego też relatywnie małe wahania kursów instrumentu bazowego mają proporcjonalnie większy wpływ na wartość pozycji w opcjach.

Ryzyko upływu czasu – cena opcji jest uzależniona od czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia opcji. Zbliżanie się terminu wygaśnięcia opcji może powodować spadek wartości opcji nawet przy niezmiennym poziomie ceny instrumentu bazowego. Upływ czasu działa więc na niekorzyść nabywców opcji kupna i nabywców opcji sprzedaży.

Ryzyko zmian zmienności instrumentu bazowego – zmiany w zmienności instrumentu bazowego wpływają na wartość opcji. Im większa jest zmienność instrumentu bazowego, tym wartość opcji jest wyższa, im mniejsza zmienność, tym wartość opcji jest mniejsza.

Ryzyko płynności – płynność opcji wystawionych zwłaszcza na akcje jest bardzo niska.

Opcje odznaczają się bardzo znaczącą zmiennością notowań.

Warranty – informacje

Warrant jest papierem wartościowym posiadającym emitenta i prospekt emisyjny (jeden dla wszystkich serii). Emitent bezwarunkowo i nieodwołalnie zobowiązuje się do wypłacenia kwoty rozliczenia uprawnionym właścicielom warrantów. W przypadku warrantu kupna, kwotą rozliczenia jest dodatnia różnica pomiędzy ceną instrumentu bazowego, a ceną wykonania określoną przez emitenta, natomiast w przypadku warrantu sprzedaży, kwotą rozliczenia jest dodatnia różnica między ceną wykonania, a ceną instrumentu bazowego. Wykonanie zobowiązania emitenta może polegać zarówno na przekazaniu pieniędzy, jak i na dostawie (tj. odpowiednio sprzedaży lub kupnie) instrumentu bazowego po ustalonej cenie wykonania.

Wyróżnia się warranty subskrypcyjne i warranty opcyjne. Warranty subskrypcyjne są w swojej konstrukcji bardzo zbliżone do opcji, jednak w tym przypadku stroną wystawiającą (pozycja krótka) może być jedynie emitent instrumentu bazowego (spółka). Dlatego łączą one w sobie cechy opcji oraz prawa poboru. Warranty opcyjne z kolei są w swojej konstrukcji oraz charakterystyce identyczne z warrantami subskrypcyjnymi, z jedyną różnicą dotyczącą wystawcy warrantu. W przeciwieństwie do warrantów subskrypcyjnych wystawianych jedynie przez emitentów instrumentu bazowego, warranty opcyjne mogą być wystawiane przez banki i inne instytucje finansowe, np. domy maklerskie – na akcje innych spółek znajdujące się już w obrocie zorganizowanym. Warranty opcyjne różnią się od opcji tym, że podlegają procesowi emisji, natomiast opcje powstają w momencie zawarcia umowy.

Ponadto, z punktu widzenia terminu, w którym posiadacz warrantu może go wykonać, wyróżniamy również dwa typy warrantów: warrant europejski (kupna lub sprzedaży) oraz warrant amerykański (kupna lub sprzedaży). Warrant europejski może być wykonany jedynie we wcześniej określonym przez emitenta dniu, określanym jako dzień wygaśnięcia. Natomiast warrant typu amerykańskiego może być wykonany w dowolnym, wybranym przez inwestora dniu, aż do dnia wygaśnięcia warrantu.

Warranty – czynniki ryzyka

Czynniki ryzyka związane z inwestowaniem w warranty są tożsame z czynnikami ryzyka odpowiednimi dla kontraktów opcyjnych z perspektywy klienta zajmującego pozycję długą.

Ryzyko rynkowe – mechanizm związany z dźwignią finansową może przyczynić się do wysokich zysków, ale i znacznych strat.

Ryzyko płynności – warranty charakteryzują się niską płynnością.

Warranty subskrypcyjne odznaczają się bardzo znaczącą zmiennością notowań. W odniesieniu do warrantów opcyjnych należy wziąć również pod uwagę ryzyko związane z ewentualną niewypłacalnością emitenta warrantów.

Obligacje – informacje

Obligacje są papierami wartościowymi o charakterze dłużnym, zatem ich sprzedaż oznacza zaciągnięcie kredytu (pożyczki) przez emitentów u nabywców obligacji. Obligacje można nabyć bezpośrednio od emitenta (emisje odbywają się jednak transzami co najmniej co kilka miesięcy) lub na rynku wtórnym przez zakupienie od tych, którzy posiadają obligacje wcześniejszych emisji.

Kredyt spłacany jest jako należność pieniężna w ściśle określonym czasie wraz z odsetkami, których sposób naliczania jest określony w warunkach emisji obligacji. Wielkość tego kredytu to wartość nominalna obligacji, a termin jego zwrotu przez emitenta to termin wykupu obligacji.

Podstawowy podział, któremu podlegają obligacje, ma miejsce ze względu na naturę emitenta. Wyróżnia się obligacje rządowe (emitentem jest rząd), komunalne (emitentem są samorządy) oraz korporacyjne (emitentem są np. przedsiębiorstwa). Środki pochodzące z emisji obligacji są dla wielu instytucji podstawowym sposobem finansowania wydatków, które nie mają pokrycia w dochodach. Z perspektywy inwestorów, obligacje rządowe stanowią bardzo ważną klasę aktywów. Mimo najczęściej niskiego oprocentowania, ze względu na to, że prawdopodobieństwo bankructwa rządu (szczególnie w krajach rozwiniętych) uznawane jest za niskie, papiery te traktuje się jako aktywa o najniższym ryzyku inwestycyjnym.

Obligacje dzieli się też ze względu na sposób oznaczenia obligatariusza. Zgodnie z tym kryterium wyróżnia się obligacje imienne i na okaziciela. Obligacje imienne wystawiane są na konkretną osobę, a przeniesienie praw z nich wynikających odbywa się w formie przelewu połączanego z wydaniem dokumentu. Obligacje na okaziciela mogą być przenoszone poprzez samo wydanie jej nabywcy przez zbywcę.

Z uwagi na termin wykupu, obligacje można podzielić na krótko, średnio i długoterminowe. Przyjmuje się, że obligacje krótkoterminowe to papiery o terminie wykupu do jednego roku, obligacje średnioterminowe to obligacje o terminach wykupu od roku do 5 lat, natomiast obligacje długoterminowe to obligacje o dłuższym niż 5 lat terminie wykupu. Ze względu na oprocentowanie wyróżniamy obligacje o stałym i zmiennym oprocentowaniu (obligacje kuponowe) oraz obligacje zerokuponowe (obligacje pozbawione kuponu, w przypadku których skumulowane odsetki wypłacane są w momencie wykupu).

Szczególnym typem są obligacje podporządkowane, których emitentami są banki, ale również przedsiębiorstwa. W odróżnieniu od zwykłych obligacji, obligacje podporządkowane umożliwiają emitentowi odroczenie lub nawet wstrzymanie wypłaty odsetek oraz wykupu obligacji. W przypadku likwidacji lub upadłości emitenta natomiast, roszczenia obligatariuszy

realizowane są na samym końcu, po zaspokojeniu pozostałych wierzycieli i na równi z właścicielami podmiotu. Z uwagi na to obligacje podporządkowane cechują się wyższym ryzykiem inwestycyjnym.

Obligacje – czynniki ryzyka

1. Ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności emitenta, gwaranta, poręczyciela papieru wartościowego lub instrumentu rynku pieniężnego to możliwość braku wywiązania się przez dłużnika z przyjętych na siebie zobowiązań. Ryzyko to ma szczególne znaczenie w przypadku obligacji korporacyjnych.
2. Ryzyko stopy procentowej – zmiana cen papierów dłużnych o stałym oprocentowaniu w przypadku zmiany rynkowej stopy procentowej. W przypadku wzrostu stóp cena papierów maleje, w przypadku spadku – rośnie. W przypadku bonów skarbowych i papierów wartościowych o zmiennym oprocentowaniu ryzyko to jest niskie. Im dłuższy jest czas do wykupu instrumentów o stałym oprocentowaniu, tym to ryzyko jest większe.
3. Ryzyko reinwestycji – ryzyko, że zakładana przez inwestora stopa zwrotu z papierów dłużnych nie zostanie zrealizowana za sprawą reinwestycji środków otrzymanych z wypłat kuponów w instrumenty o niższym oprocentowaniu.
4. Ryzyko przyszłego kształtowania się kursu obligacji – brak pewności co do kierunku kształtowania się ceny obligacji w przyszłości, potencjalnie skutkując stratą części, bądź całości zainwestowanego kapitału.
5. Ryzyko przedterminowego wykupu przez emitenta – możliwość ogłoszenia przedterminowego wykupu obligacji przez emitenta. Ryzyko to odnosi się do obligacji z wbudowaną klauzulą opcyjną, dającą emitentowi prawo wcześniejszego wykupu obligacji bez zgody obligatariusza.
6. Ryzyko walutowe dotyczy obligacji denominowanych w walutach obcych. Ryzyko to wynika z wpływu, jaki wywierają zmiany kursów walut na płatności dokonywane na rzecz inwestora przez emitenta.
7. Ryzyko inflacji oznacza prawdopodobieństwo zdarzenia, że zmiana poziomu inflacji nie pozwoli na osiągnięcie zakładanej stopy zwrotu w danym horyzoncie czasowym.
8. Obligacje odznaczają się ograniczoną zmiennością cen.

Certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych – informacje

Certyfikaty inwestycyjne to papiery wartościowe emitowane przez zamknięte fundusze inwestycyjne. Wartość certyfikatów inwestycyjnych uzależniona jest od wartości portfela inwestycyjnego funduszu. Fundusze inwestycyjne zamknięte, w porównaniu do funduszy

otwartych, posiadają znacznie szersze możliwości inwestycyjne, obejmujące m.in.: transakcje terminowe, prawa pochodne, waluty, a nawet udziały spółek z o.o., a więc warianty niedostępne z mocy prawa dla funduszy inwestycyjnych otwartych. Daje to szerszą elastyczność w selekcji strategii oraz inwestycji dla zarządzających. Zamknięty fundusz inwestycyjny może być utworzony na określony czas. Trwanie funduszu kończy postępowanie likwidacyjne polegające na umorzeniu certyfikatów inwestycyjnych i wypłacie jego uczestnikom kwot odpowiadających liczbie i końcowej wycenie certyfikatów posiadanych przez poszczególnych uczestników. Certyfikaty inwestycyjne mogą być oferowane w drodze oferty publicznej lub prywatnej. Mogą być również dopuszczone do obrotu na giełdzie.

Certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych – czynniki ryzyka

Certyfikaty inwestycyjne charakteryzują się wszystkimi czynnikami ryzyka związanymi z jednostkami uczestnictwa.

Za sprawą szerszych możliwości inwestycyjnych fundusze inwestycyjne zamknięte i związane z nimi certyfikaty inwestycyjne mogą być bardziej ryzykowne w porównaniu do funduszy otwartych.

Fundusze inwestycyjne zamknięte są zobligowane do zdecydowanie rzadszych wycen aktywów w porównaniu do funduszy otwartych.

Cena rynkowa certyfikatów inwestycyjnych może odchyłać się od ich wartości.

Ryzyko płynności – w większości przypadków płynność certyfikatów inwestycyjnych jest niska.

Zmienność cen certyfikatów inwestycyjnych jest zróżnicowana w zależności od typu funduszu, jednak z reguły nie przekracza zmienności pojedynczych akcji.

ETN i produkty strukturyzowane – informacje

Każdy produkt strukturyzowany notowany na giełdzie musi mieć: prospekt emisyjny (może być wspólny dla wielu produktów) oraz warunki końcowe emisji (ang. Final Terms), w których zawarte są wszystkie istotne informacje na temat instrumentu i emitenta. Inwestorzy przed kupnem instrumentu strukturyzowanego powinni zapoznać się z warunkami prawnymi i konstrukcją instrumentu opisanymi w tych dokumentach.

Możemy wyróżnić dwa podstawowe rodzaje produktów strukturyzowanych:

1. produkty gwarantujące pełną ochronę kapitału (instrumenty bezpieczne) – dają Ci określony udział w ewentualnych zyskach i jednocześnie 100procentową gwarancję zwrotu zainwestowanego kapitału (zazwyczaj w terminie wykupu określonym w dokumentach emisji, a nie wcześniej, o ile emitent przewidział, że możesz żądać wcześniejszego wykupu);

2. produkty gwarantujące częściową ochronę kapitału lub bez ochrony kapitału (instrumenty ryzykowne) – dają Ci potencjalnie wyższy udział w ewentualnych zyskach, lecz Twój udział w stratach generowanych przez produkt może skutkować częściową wypłatą zainwestowanego kapitału, brakiem tej wypłaty lub nawet zobowiązaniem wobec emitenta produktu strukturyzowanego.

ETN (ang. Exchange Traded Notes) to szczególny rodzaj produktów strukturyzowanych, będących instrumentem finansowym, najczęściej niezabezpieczonym zobowiązaniem dłużnym emitenta, których cena jest uzależniona od wartości określonego instrumentu bazowego (m.in. indeksy giełdowe, akcje spółek krajowych i zagranicznych, kursy walut, metale szlachetne, instrumenty pochodne czy koszyki: akcji, surowców, indeksów giełdowych). Nabywając ETN inwestor nie nabywa praw majątkowych do powiązanych instrumentów bazowych, których ceny służą do wyliczenia wysokości wypłat. ETN emitowane są przez instytucje finansowe, najczęściej banki lub domy maklerskie.

Do ETN zaliczyć można także ETC (ang. Exchange Traded Commodity, pol. surowce, towary, metale) lub ETC (ang. Exchange Traded Currency, pol. waluty), których polityki inwestycyjne mogą polegać na fizycznym zakupie finansowych instrumentów bazowych lub innych aktywów, ale także posługiwać się instrumentami pochodnymi na te aktywa.

Wśród instrumentów typu ETN wyszczególniamy:

1. Certyfikaty Indeksowe – instrumenty, które odzwierciedlają zachowanie instrumentu bazowego 1:1, ich wartość określa się za pomocą iloczynu wartości instrumentu bazowego i współczynnika subskrypcji. Współczynnik subskrypcji to pewien określony ułamek instrumentu bazowego, który można otrzymać za jeden certyfikat;
2. Certyfikaty Bonusowe – instrumenty finansowe z częściową gwarancją kapitału. Mechanizm certyfikatów pozwala inwestorowi na osiągnięcie zysku w sytuacji, gdy ceny instrumentu bazowego znajdują się ponad ustaloną barierą. Jeśli ceny te znajdują się powyżej maksymalnego pułapu (tzw. „cap”) lub poniżej bariery, wartość certyfikatu naśladuje wartość instrumentu bazowego. Możliwa jest także konstrukcja mechanizmu z dodatkowym bonusem, za przekroczenie maksymalnego pułapu, tj. „capa”;
3. Certyfikaty dyskontowe – instrumenty bez ochrony kapitału. Inwestor nabywa certyfikat z dyskontem w stosunku do ceny instrumentu bazowego, które stanowi jednocześnie maksymalny zysk inwestora, jeśli cena instrumentu bazowego spadnie do poziomu ustalonej bariery. Jeśli cena instrumentu bazowego spadnie poniżej bariery, to inwestor ponosi straty. Jeśli cena instrumentu bazowego spadnie poniżej ceny początkowej, lecz nie niżej niż poziom bariery, inwestor otrzyma część premii wynikającej z dyskonta, proporcjonalną do zmiany ceny instrumentu bazowego. Jeśli ceny wzrosną ponad poziom pułapu maksymalnego (tzw. „cap”) zyski inwestora są ograniczone do poziomu tego „capa”;

4. Certyfikaty Faktor – instrumenty finansowe z mechanizmem pozwalającym ograniczyć wysokość straty kapitału do wysokości kwoty początkowej wniesionej na zakup (certyfikat faktor typu long) lub sprzedaż (certyfikat faktor typu short). Instrumenty mają stałą dźwignię finansową oraz nie mają daty wygaśnięcia. Dienne zmiany wartości tych instrumentów są wynikiem zmian ceny instrumentu bazowego, a ich wartość jest iloczynem procentowej zmiany cen instrumentu bazowego i określonego mnożnika tzw. faktora. W przypadku instrumentów opartych na kontraktach terminowych na instrument bazowy istnieje konieczność uwzględnienia kosztów zmiany kontraktu terminowego – kosztów „rolowania pozycji”;
5. Certyfikaty Turbo typu knock out – instrumenty finansowe ze zmienną dźwignią, zależną od oddalenia ceny instrumentu bazowego od poziomu bariery. Certyfikaty turbo typu knockout pozwalają inwestorowi na osiąganie zysków w przypadku wzrostu (certyfikaty typu long) lub spadku (certyfikaty typu short) cen instrumentu bazowego. Mechanizm knockout pozwala zabezpieczyć inwestora przed stratami przewyższającymi zainwestowany kapitał początkowy. W przypadku certyfikatu typu long, jeżeli cena instrumentu bazowego dotknie bariery lub spadnie poniżej ustalonego poziomu, certyfikat jest wykupowany przez emitenta po wartości końcowej ustalonej zgodnie z warunkami emisji certyfikatu. W przypadku certyfikatu typu short, jeżeli cena instrumentu bazowego dotknie lub wzrośnie powyżej ustalonej bariery, certyfikat jest wykupowany przez emitenta po wartości rezydualnej. Kupując lewarowany certyfikat (certyfikat z dźwignią finansową) inwestor niejako nabywa instrument bazowy, np. akcję za ułamek jej giełdowej ceny. Pozostałą część finansuje emitent, który zabezpieczając nabyty przez inwestora certyfikat kupuje (lub sprzedaje) odpowiednią akcję;
6. Certyfikaty Odwrotnie Zamienne – inwestor, który nabył ten instrument otrzymuje z góry określony kupon odsetkowy na koniec inwestycji niezależnie od wartości końcowej instrumentu bazowego. Instrumenty tego typu mają z góry określoną cenę wykonania, dzień wykupu oraz współczynnik konwersji informujący o ilości instrumentów bazowych przypadających na jeden certyfikat. Dodatkowo, jeśli w dniu wykupu cena instrumentu bazowego jest na poziomie lub powyżej ceny wykonania, inwestor otrzymuje wartość nominalną certyfikatu, a jeśli cena jest poniżej otrzymuje fizycznie instrument bazowy w ilości wynikającej ze współczynnika konwersji.

ETN i produkty strukturyzowane – czynniki ryzyka

Niemal nieograniczone spektrum możliwości konstrukcji strategii inwestycyjnych zawartych w produktach strukturyzowanych czyni niemożliwym określenie generalnego profilu ryzyka. Istnieje możliwość konstrukcji strategii inwestycyjnych charakteryzujących się niskim stopniem ryzyka porównywalnym do ryzyka związanego z inwestycją w obligacje jak również takich,

których katalog ryzyk w większym stopniu odpowiada ryzykom związanym z inwestycjami w instrumenty pochodne, takie jak opcje lub kontrakty terminowe.

Z inwestowaniem w produkty strukturyzowane wiąże się szereg ryzyk, do kluczowych zaliczamy:

1. ryzyko emitenta – jednym z głównych czynników ryzyka, który wpływa na wartość ETN lub produktu strukturyzowanego, jest ocena wiarygodności kredytowej emitenta, przykładowo ze względu na obniżenie ratingu kredytowego emitenta wartość produktu może spaść pomimo braku zmian instrumentu bazowego. ETN lub produkt strukturyzowany może być również zlikwidowany lub emitent może umorzyć jednostki przed terminem zapadalności, istnieje również ryzyko zawieszenia emisji produktu przez emitenta, czy ryzyko zawieszenia obliczeń wartości aktywów netto przez emitenta;
2. ryzyko braku zabezpieczenia – związane z niepełnym pokryciem w aktywach, których wartość odzwierciedlają;
3. ryzyko koncentracji – instrumenty mogą być oparte na bardzo wąskich segmentach rynku, co oznacza, że dany produkt może mieć znaczący udział w danym segmencie rynku;
4. ryzyko instrumentu bazowego – w przypadku zawieszenia notowań instrumentu bazowego, produkty strukturyzowane także nie będą notowane;
5. ryzyko **polityki inwestycyjnej** – sposób realizacji polityki inwestycyjnej ETN lub produktu strukturyzowanego może być niejawny, a polityka może zawierać elementy inżynierii finansowej zamiast bezpośredniej inwestycji w instrumenty bazowe;
6. ryzyko informacyjne – składy portfeli mogą nie być aktualizowane na bieżąco;
7. ryzyko okresu inwestycji – niektóre ETNy lub produkty strukturyzowane, w szczególności lewarowane oraz odwrotne, są przeznaczone do krótkoterminowych inwestycji np. kilkudniowych. W dłuższym okresie stopa zwrotu tych produktów może znacznie różnić się od deklarowanego mnożnika inwestycji i ceny instrumentu bazowego;
8. ryzyko dźwigi finansowej – niektóre ETNy lub produkty strukturyzowane używają jej w swoich mechanizmach, co sprawia, że zyski i straty dla posiadacza tytułów uczestnictwa ETN lub produktu strukturyzowanego mogą być kilkukrotnie większe niż zmiana ceny instrumentu bazowego.

ETF – informacje

ETF (ang. Exchange Traded Fund) to otwarty fundusz inwestycyjny notowany na giełdzie, którego zadaniem jest odzwierciedlanie zachowania się danego indeksu giełdowego, surowców, obligacji lub określonego koszyka aktywów. Jego funkcjonowanie jest regulowane tak jak w przypadku innych funduszy inwestycyjnych odpowiednimi regulacjami. W zależności od instrumentu

charakteryzują się one różną płynnością oraz możliwością stałej (codziennej) kreacji i umarzania jednostek, zwanych tytułami uczestnictwa. Tytuły uczestnictwa funduszu typu ETF notowane są na giełdzie na takich samych zasadach jak akcje. Tytuły uczestnictwa w funduszu ETF są papierami wartościowymi. Dzięki notowaniu ETFów na giełdzie w systemie notowań ciągłych, inwestor ma możliwość inwestowania krótko, średnio, bądź długoterminowo. Większość najpopularniejszych ETF dostępnych jest na rynkach zagranicznych. Z uwagi na szeroki wachlarz dostępnych ETF przed rozpoczęciem inwestycji zapoznaj się z indywidualną szczegółową specyfikacją każdego instrumentu i czynnikami ryzyka z nimi związanymi.

ETF – czynniki ryzyka

Z inwestowaniem w ETF związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla instrumentu bazowego, którego stopę zwrotu odwzorowuje konkretny fundusz. W przypadku ETFów wyemitowanych w oparciu o indeksy rynków akcji ich ryzyko kapitałowe (zmienność cenowa) jest wyższe od ryzyka takich instrumentów jak obligacje czy inne papiery wartościowe o stałym dochodzie. Z inwestycjami w ETF związane jest ryzyko kontrahenta, wynikające z wykorzystania instrumentów finansowych zawartych z instytucją kredytową i potencjalnym jej niewywiązaniem się ze swoich zobowiązań z tytułu tych instrumentów. Ponadto inwestujący w ETF narażeni są na ryzyko niedokładnego odwzorowania stopy zwrotu instrumentu bazowego.

GDR, ADR – informacje

GDR (ang. Global Depositary Receipt – Globalny Kwit Depozytowy) – jest zbywalnym instrumentem finansowym, który został wprowadzony do obrotu przez bank **depozytariusz** na rynkach regulowanych poza Stanami Zjednoczonymi Ameryki (USA), np. w Niemczech. Bank depozytariusz emituje kwity depozytowe na podstawie zakupionych akcji na danym rynku regulowanym i zablokowanych na rachunkach depozytowych banku depozytariusza. Zazwyczaj 1 GDR jest równy 10 akcjom, ale można użyć dowolnego współczynnika.

ADR (ang. American Depositary Receipt – Amerykański Kwit Depozytowy) – jest zbywalnym instrumentem finansowym, który został wprowadzony do obrotu na amerykańskim rynku regulowanym przez bank depozytariusz. Bank depozytariusz emituje kwity depozytowe na podstawie akcji zakupionych w systemach obrotu innych niż amerykańskie rynki regulowane i zablokowanych na rachunkach banku depozytariusza. Zazwyczaj 1 ADR jest równy 10 akcjom, ale można użyć dowolnego współczynnika.

GDR, ADR – czynniki ryzyka

Czynniki ryzyka mające za przedmiot instrumenty finansowe opisane powyżej (GDR, ADR), oprócz czynników ryzyka związanych z inwestycjami zagranicznymi, charakteryzują się wszystkimi czynnikami ryzyka analogicznymi do czynników ryzyka akcji.

Zagraniczne instrumenty finansowe – czynniki ryzyka

Z uwagi na globalny charakter instrumenty dostępne na rynkach zagranicznych cechują się względnie większą płynnością niż te dostępne na rynku krajowym. Zmienność inwestycji w aktywa zagraniczne może być wyższa za sprawą ekspozycji nie tylko na zmienność cen instrumentów finansowych, ale również na zmienność kursów wymiany walut.

Godziny otwarcia rynków zagranicznych, jak również dni, w których rynki zagraniczne są nieczynne, mogą różnić się od rynków krajowych. Może mieć to szczególne znaczenie dla klienta inwestującego w instrumenty finansowe wyemitowane przez zagranicznego emitenta, które zostały dopuszczone bez zgody tego emitenta, do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zagraniczne instrumenty finansowe wyemitowane przez podmioty zagraniczne na podstawie przepisów prawa obcego, w tym również te, które będąc w obrocie na zagranicznym rynku regulowanym zostały dopuszczone do obrotu zorganizowanego w Polsce, charakteryzują się wszystkimi czynnikami ryzyka analogicznymi dla danej klasy instrumentów finansowych opisanymi powyżej. Ponadto istnieją dodatkowe czynniki ryzyka, do których w szczególności należy zaliczyć:

1. ryzyko wahania waluty rozliczeniowej danego instrumentu finansowego na rynku zagranicznym w stosunku do złotego, dotyczy zarówno wpływu zmian kursu walutowego na wartość instrumentu finansowego z perspektywy krajowego inwestora, jak również wartości pożytków z tego instrumentu (np. dywidend);
2. ryzyko posiadania ograniczonego lub opóźnionego dostępu do informacji z uwagi na barierę językową bądź inny reżim prawny dotyczący obowiązków informacyjnych. W szczególności dotyczy to sytuacji, w których wyemitowane przez danego emitenta zagranicznego instrumenty finansowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez jego zgody. Emitent ten nie podlega z tego tytułu obowiązkom informacyjnym wynikającym z przepisów prawa polskiego. Emitenci zagraniczni mogą ponadto wypełniać obowiązki informacyjne w innym zakresie, niż ten określony przez przepisy prawa polskiego lub przepisy prawa Unii Europejskiej;
3. ryzyko prawne związane z faktem, że zagraniczne instrumenty finansowe zostały wyemitowane na podstawie prawa obcego, co może różnicować prawa, jak również obowiązki inwestora; skrajnym przykładem mogą być znacząco różne prawa inwestora w przypadku wycofania danego instrumentu finansowego z systemu obrotu, upadłości lub

likwidacji emitenta, ponadto emitenci zagraniczni mogą w pewnym zakresie nie podlegać jurysdykcji sądów polskich;

4. ryzyko **zdarzeń korporacyjnych** – obsługa zdarzeń korporacyjnych, takich jak prawa poboru, dywidendy, skupy akcji czy obsługa walnych zgromadzeń może w znaczący sposób odbiegać od krajowych standardów, z którymi inwestor może być zaznajomiony;
5. ryzyko podatkowe – obowiązki podatkowe inwestora mogą w znaczący sposób różnić się w zależności od kraju, w którym został wyemitowany instrument finansowy, jak również od indywidualnej sytuacji inwestora;
6. ryzyko efektywności rynków, które może prowadzić do różnic w wycenie zagranicznego instrumentu finansowego notowanego w różnych systemach obrotu przy uwzględnieniu odpowiedniego kursu walutowego;
7. ryzyko wyjścia z inwestycji w zagraniczne instrumenty finansowe, w szczególności w sytuacji, gdy dany instrument zostanie wycofany z systemu obrotu, na którym został przez inwestora nabyty; w szczególności może się ono wiązać z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów jako efektu:
 - a. rozszerzenia zakresu świadczonych usług maklerskich o obsługę zleceń na rynkach zagranicznych; i
 - b. sprzedaży na rynku zagranicznym, nabytego wcześniej w systemie obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznego instrumentu finansowego;
8. ryzyko braku możliwości lub ograniczonej możliwości wyjścia z inwestycji. Godziny otwarcia rynków zagranicznych, jak również dni, w których rynki zagraniczne są nieczynne mogą różnić się od rynków krajowych.

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych – informacje

Są to jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego otwartego, jednostki uczestnictwa specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytuły uczestnictwa w funduszu zagranicznym, będące instrumentem finansowym niedopuszczonym do obrotu zorganizowanego.

Nabywając jednostki uczestnictwa stajesz się uczestnikiem funduszu inwestycyjnego. Zlecenie nabycia jednostek uczestnictwa powinno zostać przez Ciebie opłacone zgodnie z regulacjami funduszu. Prawa majątkowe uczestnika funduszu inwestycyjnego są reprezentowane przez jednostki uczestnictwa, które są instrumentem finansowym. Wartość jednostki uczestnictwa określa się na podstawie wyceny aktywów netto subfunduszu i podzieleniu ich przez liczbę przydzielonych i zarejestrowanych jednostek uczestnictwa w danym dniu wyceny. Jednostka uczestnictwa nie może być zbyta przez uczestnika na rzecz osoby trzeciej. Jednostki

uczestnictwa są odkupywane przez fundusz inwestycyjny na żądanie uczestnika, w tym celu uczestnik powinien złożyć odpowiednie zlecenie zbycia jednostek. Jednostka uczestnictwa podlega dziedziczeniu, może być także przedmiotem zapisu na wypadek śmierci.

Prawa majątkowe uczestnika zagranicznego funduszu inwestycyjnego są reprezentowane przez tytuły uczestnictwa, które są instrumentem finansowym. Nabywając tytuły uczestnictwa stajesz się uczestnikiem funduszu. Zlecenie nabycia tytułów uczestnictwa powinno zostać przez Ciebie opłacone zgodnie z regulacjami funduszu.

Fundusze inwestycyjne otwarte (FIO) oraz specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte (SFIO) – informacje

Fundusze inwestycyjne łączą środki wielu inwestorów i lokują je zgodnie z przyjętą strategią inwestycyjną w papiery wartościowe, takie jak akcje, obligacje, bony skarbowe oraz inne instrumenty finansowe (np. opcje). Uczestnikami funduszu mogą być podmioty wskazane w statucie danego funduszu, najczęściej uczestnikami danego funduszu mogą być zarówno osoby fizyczne, osoby prawne, jak i podmioty nieposiadające osobowości prawnej. W zależności od obranej przez fundusz polityki inwestycyjnej przykładowo można wyróżnić fundusze, w których proporcje lokat w akcje i obligacje są zrównoważone, inne inwestują wyłącznie w papiery dłużne, jeszcze inne – w akcje giełdowych spółek lub fundusze lokujące swoje środki w aktywa z danego obszaru geograficznego świata.

Zagraniczne fundusze inwestycyjne – informacje

Zagraniczny fundusz inwestycyjny jest tworzony i zarządzany przez zagraniczną spółkę inwestycyjną. Fundusz zagraniczny podlega wpisowi do rejestru, który jest prowadzony przez KNF.

Fundusze inwestycyjne – czynniki ryzyka

Inwestowanie w jednostki uczestnictwa lub tytuły uczestnictwa wiąże się z ryzykiem polegającym na możliwości utraty nawet znacznej części zainwestowanego kapitału. Opisy ryzyk charakterystycznych dla subfunduszu lub funduszu zawierają regulacje danego funduszu, takie jak prospekt informacyjny oraz kluczowe informacje dla inwestorów.

Główne ryzyka wiążące się z inwestycją w fundusze:

1. ryzyko rynkowe – wynikające ze zmienności cen papierów wartościowych oraz z ogólnych tendencji rynkowych panujących w kraju i na świecie;
2. ryzyko selekcji instrumentów finansowych – zarządzający funduszem może podjąć błędne decyzje co do selekcji papierów wartościowych do portfela inwestycyjnego funduszu, co może skutkować częściową lub znaczącą utratą wpłaconych środków przez klienta;

3. ryzyko kredytowe emitenta instrumentu finansowego lub podmiotu, na bazie którego został wyemitowany instrument finansowy – związane z brakiem możliwości wypełnienia przez niego przyjętych zobowiązań lub zagrożeniem wystąpienia takiej sytuacji;
4. ryzyko zmiany stóp procentowych – polega na zmianie cen dłużnych papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu w przypadku zmiany rynkowej stopy procentowej. W przypadku wzrostu stóp procentowych cena powyższych instrumentów maleje, w przypadku spadku stóp procentowych – rośnie. Im dłuższy czas do wykupu instrumentu, tym ryzyko to jest większe. Czynniki mogące powodować wzrost rynkowych stóp procentowych i spadek cen posiadanych przez fundusz instrumentów dłużnych są w szczególności: wzrost bieżącej lub prognozowanej inflacji, wysokie tempo rozwoju gospodarczego, spadek stopy oszczędności w gospodarce, negatywna ocena inwestorów przyszłej sytuacji fiskalnej oraz wzrost stóp procentowych w innych krajach;
5. ryzyko niemożności bieżącego określenia dokładnych parametrów inwestycyjnych, w tym poziomu ryzyka, danego funduszu ryzyko wynikające z braku dostępu do aktualnego składu portfela inwestycyjnego danego funduszu;
6. ryzyko walutowe – związane z możliwością zmiany ceny składnika aktywów funduszu w wyniku zmiany kursu waluty obcej, w której denominowany jest dany składnik aktywów funduszu względem polskich złotych;
7. ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – związane ze zbyt wysoką koncentracją aktywów funduszu na określonym rynku lub w segmencie danego rynku; może spowodować stratę w przypadku niekorzystnych zmian cen instrumentów finansowych, w które zainwestował fundusz;
8. ryzyko inwestycji w instrumenty pochodne – niektóre fundusze w celu zabezpieczenia pozycji w składzie portfela wykorzystują instrumenty pochodne; niewłaściwy dobór instrumentu pochodnego może skutkować błędnym zabezpieczeniem pozycji; ryzyko może być potęgowane przez efekt dźwigni finansowej wynikający z faktu, że wartość początkowej inwestycji w instrument pochodny, jest niska w porównaniu z wartością instrumentu bazowego; dlatego też relatywnie małe wahania kursów instrumentu bazowego mają proporcjonalnie większy wpływ na wartość pozycji w instrumentach pochodnych;
9. ryzyko prawne – związane ze zmianami w przepisach prawa (m.in. w systemie podatkowym, w systemie obrotu gospodarczego, w systemie obrotu papierami wartościowymi), co może wpływać na emitentów papierów wartościowych oraz atrakcyjność instrumentów finansowych oraz wahania ich cen;
10. ryzyko podatkowe – ryzyko zmiany: przepisów prawa podatkowego polegające na zmianie stawek podatkowych, metody opodatkowania dochodu w funduszu, zmiany umów

międzynarodowych w sprawie unikania podwójnego opodatkowania; zmiany tego rodzaju skutkować mogą wyższymi obciążeniami podatkowymi uczestników może również wystąpić ryzyko związane z interpretacją przepisów prawa podatkowego oraz postanowień umów międzynarodowych o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz ryzyko związane z prawidłowym określeniem statusu podatkowego klienta (rezydent, nierezydent), w tym związane z prawidłową oceną poprawności i ważności dokumentów przedkładanych przez klientów (np. certyfikat rezydencji);

11. ryzyko rozliczenia – związane z możliwością nieterminowego rozliczenia transakcji zawartych przez fundusz, co może powodować poniesienie przez fundusz dodatkowych kosztów lub strat, między innymi w związku ze zmianami cen instrumentów finansowych, których transakcja dotyczy i brakiem możliwości rozporządzania nimi.

Zlecenia specjalne – informacje

Zlecenia specjalne są szczególnym typem zleceń składanych na rynku GPW w Warszawie. Pozwalają planować i wykonywać strategie inwestycyjne w oparciu o kombinacje dostępnych typów zleceń podrzędnych bez konieczności ustawicznego śledzenia zmieniających się kursów rynkowych. Elementem odróżniającym zlecenia specjalne od zwykłych zleceń jest brak możliwości zmodyfikowania już złożonego zlecenia specjalnego. Można je natomiast anulować i złożyć nowe z nowymi parametrami.

Typy zleceń specjalnych, które aktualnie przyjmujemy od naszych klientów opisaliśmy w **zarządzeniu** w sprawie określenia warunków świadczenia usług w zakresie zleceń specjalnych przez Santander Biuro Maklerskie.

Pierwsze z nich to zlecenie DISO (ang. Defensive Investment Strategy Options). To zlecenie złożone, które może składać się z jednego typu zlecenia podrzędnego lub kombinacji wszystkich dostępnych zleceń podrzędnych. Pomiędzy zleceniami podrzędnymi klient może zaplanować szereg zależności, które zostaną wykonane w zależności od warunków rynkowych. Dla instrumentów z rynku kasowego zlecenie specjalne DISO jest zawsze zleceniem sprzedaży. Do typów zleceń podrzędnych zaliczamy:

1. zlecenie TP (ang. Take Profit) celem tego zlecenia jest automatyczna realizacja zysków, jeśli cena danego instrumentu osiągnie określony poziom. Dla zleceń kupna poziom TP musi być niższy, a dla zleceń sprzedaży wyższy od kursu rynkowego w momencie składania zlecenia z warunkiem TP;
2. zlecenie SL (ang. Stop Loss lub Stop Limit) jest zleceniem typu stop i pozwala ograniczyć straty w przypadku nietrafionej transakcji. Zlecenie Stop Limit to zlecenie z limitem aktywacji, które zawiera również limit ceny, po której zlecenie ma podlegać realizacji. Jeśli zlecenie Stop Limit jest aktywowane, to zlecenie jest dodawane do arkusza zleceń jako

zlecenie z limitem (zlecenie LIMIT). Zlecenie Stop Loss to zlecenie z limitem aktywacji, które zawiera polecenie realizacji bez określonego limitu ceny realizacji (inwestor w formacie do zleceń wybiera opcję PKC). W przypadku aktywowania zlecenia Stop Loss zlecenie to dodawane jest do arkusza zleceń jako zlecenie PKC (po każdej cenie);

3. zlecenie TS (ang. Trailing Stop) to dynamiczne zlecenie typu stop, które pozwala maksymalizować zyski z inwestycji lub ograniczać straty. TS dopasowuje się do zmian cen na rynku zgodnie z zaprogramowanymi przez inwestora parametrami. Przykładowo zlecenie kupna na kontrakt znajdujące się w arkuszu będzie przesuwane się w dół (limit aktywacji będzie się zmniejszał) w ślad za spadającym kursem, tak aby zmaksymalizować zysk inwestora na posiadanej pozycji krótkiej. Jeśli zaś kurs nieoczekiwanie zacznie rosnąć, to zysk zostanie zrealizowany na maksymalnym możliwym poziomie. Podobnie zlecenie działa w przypadku minimalizacji strat. Analogicznie TS działa dla zleceń sprzedaży.

Drugie z nich to zlecenie OCA (ang. One Cancels All). To rodzaj zlecenia specjalnego obejmującego szereg zleceń podrzędnych, z których najwyżej jedno może zostać zrealizowane na giełdzie. Wszystkie zlecenia podrzędne są zleceniami warunkowymi, to znaczy, że każde z nich posiada indywidualny warunek wyzwalający. Każdy z warunków zleceń składowych zlecenia OCA podlega indywidualnemu badaniu. W przypadku spełnienia warunków dla więcej niż jednego zlecenia podrzędnego w tym samym czasie, wyzwalać będzie zlecenie zarejestrowane najwcześniej.

Szczegółowe informacje dotyczące zleceń specjalnych można znaleźć na stronach www.inwestor.santander.pl.

Zlecenia specjalne – czynniki ryzyka

Czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestowania przy pomocy zleceń specjalnych są tożsame z ryzykami towarzyszącymi inwestowaniu w instrumenty finansowe na jakie zlecenia zostały wystawione.

Usługa przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń – informacje

Usługa przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz wykonywania zleceń na rachunek dającego zlecenie stanowią podstawową działalność firm inwestycyjnych. Obie usługi mają na celu doprowadzenie do zawarcia transakcji nabycia lub zbycia instrumentu finansowego na podstawie zlecenia klienta.

Przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych polega na zobowiązaniu się firmy inwestycyjnej do przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych przez:

1. przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych do innego podmiotu, w tym do emitenta instrumentu finansowego, wystawcy instrumentu finansowego lub oferującego taki instrument, w celu ich wykonania; lub
2. kojarzenie dwóch lub więcej podmiotów w celu doprowadzenia do zawarcia transakcji między tymi podmiotami.

Przez wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych rozumiemy nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na rachunek zleceniodawcy lub dokonywanie innych czynności wywołujących równoważne skutki, których przedmiotem są instrumenty finansowe. Wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych może również polegać na zawieraniu przez firmę inwestycyjną na własny rachunek umów kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych ze zleceniodawcą lub na przyjmowaniu zapisów na emitowane lub wystawiane przez tę firmę inwestycyjną instrumenty finansowe.

W praktyce usługa wykonywania zleceń polega najczęściej na przyjęciu zlecenia nabycia lub zbycia instrumentu finansowego, wystawieniu na tej podstawie zlecenia brokerskiego i przekazania do miejsca wykonania (np. na GPW, której jesteśmy członkiem). W usłudze tej we własnym imieniu nabywamy lub zbywamy instrumenty finansowe na rachunek klienta – wystawiając zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia klienta lub zawierając z nim transakcję. Natomiast w przypadku usługi przyjmowania i przekazywania zleceń przekazujemy dalej zlecenie klienta – do innego podmiotu, który wykonuje to zlecenie, zawierając transakcję.

Usługa przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń – czynniki ryzyka

Ryzyka związane z korzystaniem z tych usług uzależnione są głównie od przedmiotu inwestycji – instrumentu finansowego, w który klient zainwestuje. Klient może ponieść ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków, a nawet liczyć się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów (w przypadku instrumentów z wbudowaną dźwignią finansową, takich jak opcje, czy kontrakty terminowe).

Ryzyko operacyjne – związane z brakiem, nieterminowym lub nieprawidłowym wykonaniem przez nas zlecenia (np. w wyniku błędu pracownika, awarii systemu informatycznego) lub przez podmiot, do którego zlecenie zostało przekazane do wykonania (w przypadku usługi przyjęcia i przekazania zlecenia – tym podmiotem może być np. broker zagraniczny).

Usługa doradztwa inwestycyjnego – informacje

W ramach tej usługi przygotowujemy i przekazujemy klientowi w oparciu o jego potrzeby i sytuację rekomendację dotyczącą:

1. kupna, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu określonych instrumentów finansowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji dotyczącej tych instrumentów;

2. wykonania lub powstrzymania się od wykonania uprawnień wynikających z określonego instrumentu finansowego do zakupu, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu instrumentu finansowego.

Usługa doradztwa inwestycyjnego – czynniki ryzyka

Do głównych ryzyk związanych z korzystaniem z usługi doradztwa inwestycyjnego zaliczamy:

1. ryzyko nieodpowiednich rekomendacji rekomendacje inwestycyjne przygotowujemy na podstawie informacji, które nam przekazujesz poprzez wypełnienie odpowiedniej ankiety służącej do przeprowadzenia oceny odpowiedniości. Celem ankiety jest dostosowanie świadczonych usług do Twojej indywidualnej sytuacji i tym samym działanie w Twoim najlepiej pojętym interesie; istnieje ryzyko, że przekazywane rekomendacje inwestycyjne nie będą uwzględniały Twojej indywidualnej sytuacji; ryzyko takie powstaje w szczególności jeśli wystąpi istotna zmiana w zakresie dotyczącym Twojej wiedzy, doświadczenia inwestycyjnego, sytuacji finansowej lub celów inwestycyjnych i nie poinformujesz nas o tym;
2. ryzyko niewłaściwie oszacowanej wartości lub ryzyko nietrafionej oceny kierunku zmian ceny rekomendowanego instrumentu finansowego (w tym założonego okresu inwestycyjnego, w którym zmiana ceny powinna się dokonać) – niewłaściwie oszacowana wartość, nietrafiona ocena dotycząca kierunku zmian cen lub przyjęcie niewłaściwego horyzontu czasowego inwestycji i związane z tym zalecone zachowanie inwestycyjne mogą powodować, że wyniki z inwestycji będą gorsze od oczekiwanych; w szczególności istnieje możliwość poniesienia straty pierwotnie zainwestowanego kapitału;
3. ryzyko dezaktualizacji rekomendacji istnieje ryzyko związane z ograniczoną w czasie aktualnością rekomendacji inwestycyjnej, którą Ci przekazaliśmy.

W czasie korzystania z usługi doradztwa inwestycyjnego, podejmując decyzję inwestycyjną miej na uwadze ryzyko związane z tą usługą.

Miej także na uwadze to, że przedmiotem rekomendacji inwestycyjnej są wyłącznie instrumenty finansowe, które mamy w ofercie lub instrumenty finansowe, w których obrocie pośredniczymy.

Usługę doradztwa inwestycyjnego obejmującą jednostki uczestnictwa funduszu inwestycyjnego otwartego, jednostki uczestnictwa specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego lub tytuły uczestnictwa w funduszu zagranicznym świadczymy w zakresie instrumentów, dla których bank świadczy usługę przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia i wyselekcjonowanych przez nas do świadczenia tej usługi zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Na moment sporządzenia tego dokumentu możemy sporządzać rekomendacje w ramach usługi doradztwa w zakresie instrumentów finansowych następujących towarzystw funduszy inwestycyjnych:

- BlackRock (Luxembourg) S.A.
- Fidelity International
- Franklin Templeton
- Generali Investments TFI
- Goldman Sachs TFI
- Investors TFI
- QUERCUS TFI
- Santander TFI
- TFI Allianz Polska
- TFI PZU

Usługa sporządzania analiz inwestycyjnych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych – informacje

Przygotowujemy i przekazujemy Ci analizy inwestycyjne dotyczące instrumentów finansowych.

Analizy inwestycyjne, które publikujemy w ramach serwisu internetowego, w formie fundamentalnych analiz inwestycyjnych (rekomendacji) oraz analiz technicznych, nie są ogólnymi poradami inwestycyjnymi, ani rekomendacjami inwestycyjnymi z zakresu usług doradztwa inwestycyjnego. Analizy inwestycyjne odzwierciedlają najlepszą wiedzę oraz osobiste poglądy analityka, który jest autorem danego materiału, według stanu na dzień ich sporządzenia.

Analizy inwestycyjne, które przekazujemy, nie uwzględniają profilu inwestycyjnego klienta, jego wiedzy i doświadczenia, sytuacji finansowej i celów inwestycyjnych oraz nie opierają się na ocenie adekwatności usługi. W związku z tym, przekazywane analizy inwestycyjne nie gwarantują, że przedstawiane strategie inwestycyjne oraz prognozy dotyczące ceny instrumentów finansowych, będą właściwe dla konkretnego klienta. Klient powinien podejmować decyzje inwestycyjne dotyczące instrumentów finansowych na podstawie własnej, niezależnej oceny uwzględniającej przedstawione czynniki ryzyka.

Usługa sporządzania analiz inwestycyjnych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych – czynniki ryzyka

Do głównych ryzyk związanych z korzystaniem z usługi sporządzania analiz inwestycyjnych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych zaliczamy:

1. ryzyko niewłaściwie oszacowanej ceny docelowej dla rekomendowanego instrumentu finansowego, które może prowadzić do osiągnięcia niższych zysków z inwestycji niż

oczekiwane lub nawet do straty zainwestowanego kapitału. Cena docelowa sugerowana w fundamentalnej analizie inwestycyjnej jest szacowana na podstawie przyjętych metod wyceny, które są niedoskonałe. Analitycy opierają się na informacjach i szacunkach emitentów określonych instrumentów finansowych, które dotyczą najczęściej krótkiego horyzontu czasowego lub podlegają zmianom w toku działalności emitenta (zmienne na kolejne lata analitycy muszą prognozować samodzielnie). Szacunki analityków są obarczone niepewnością, co może powodować, że oszacowana cena docelowa nie pokryje się z ceną rzeczywistą. Analiza techniczna nie wskazuje ceny docelowej, tylko szacunki dotyczące prawdopodobnych scenariuszy kierunku kształtowania się ceny instrumentu finansowego. Analitycy opierają swoje szacunki na określonych teoretycznych metodach analitycznych i mogą nie znaleźć odzwierciedlenia w poziomie ceny rzeczywistej danego instrumentu finansowego;

2. ryzyko określenia nietrafionej strategii inwestycyjnej, które może prowadzić do osiągnięcia niższych zysków z inwestycji niż oczekiwane lub nawet do straty pierwotnie zainwestowanego kapitału. Strategia inwestycyjna określona w fundamentalnej analizie inwestycyjnej opiera się na określonym systemie wyceny, uwzględniającym oszacowaną cenę docelową. Przyjęcie przez analityka niewłaściwych założeń, niewłaściwie oszacowana cena docelowa, przyjęty niewłaściwy horyzont czasowy inwestycji, mogą skutkować określeniem strategii inwestycyjnej nieadekwatnej do rzeczywistych trendów określonego instrumentu finansowego. Analiza techniczna nie wskazuje strategii inwestycyjnej, a jedynie szacunki dotyczące kształtowania się ceny instrumentu finansowego;
3. ryzyko dezaktualizacji prezentowanej analizy, które może prowadzić do osiągnięcia niższych zysków z inwestycji niż oczekiwane lub nawet do straty pierwotnie zainwestowanego kapitału. Przekazywane fundamentalne analizy inwestycyjne oraz analizy techniczne są ograniczone w czasie, co oznacza, że tezy w nich zawarte mogą nie być aktualne na dany moment, w szczególności ze względu na zmieniające się okoliczności rynkowe, trendy branżowe, specyficzne wydarzenia w spółce, będącej emitentem określonego instrumentu finansowego;
4. ryzyko rozbieżności przekazywanych analiz inwestycyjnych, związane z faktem, że udostępniamy fundamentalne analizy inwestycyjne oraz analizy techniczne. Istnieje prawdopodobieństwo, że w określonym czasie udostępnimy fundamentalną analizę inwestycyjną oraz analizę techniczną odnoszące się do tego samego instrumentu finansowego, ale przedstawiające rozbieżne wnioski lub sugestie. Taka sytuacja jest możliwa ze względu na przyjmowane zupełnie inne metodologie, założenia oraz horyzont czasowy w poszczególnych rodzajach analizy, co nie oznacza, że tezy inwestycyjne zawarte w poszczególnych publikacjach są błędne.

Rozdział 4. Obowiązki informacyjne akcjonariuszy

Z nabywaniem lub zbywaniem instrumentów finansowych mogą wiązać się dodatkowe obowiązki nabywającego lub zbywającego instrumenty finansowe wobec osób trzecich. W szczególności może to być obowiązek ujawniania stanu posiadania (zawiadomienia Komisji Nadzoru Finansowego oraz spółki) w przypadku osiągnięcia lub przekroczenia progu ogólnej liczby głosów w spółce publicznej (ten obowiązek dotyczy także sytuacji osiągnięcia progu w wyniku zmniejszenia udziału w ogólnej liczbie głosów w danej spółce). Te progi są określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Wykonywanie takich obowiązków nabywającego lub zbywającego instrumenty finansowe nie jest przedmiotem naszej umowy o świadczenie usług maklerskich. W przypadku wątpliwości, co do tych obowiązków, nabywający lub zbywający instrumenty finansowe powinien skontaktować się ze swoim doradcą prawnym.

Rozdział 5. Sprawozdawczość

Przekazujemy Ci sprawozdania ze świadczonych przez nas usług na zasadach określonych w regulaminie i umowie maklerskiej, w szczególności informacje o zrealizowanej transakcji, kwartalne informacje o instrumentach finansowych i pieniądzach w przypadku ich przechowywania oraz roczne zestawienie kosztów i opłat, zgodnie z zasadami, które opisujemy poniżej.

1. Udostępniamy poprzez imienną skrzynkę odbiorczą wiadomości elektroniczne w ramach serwisu internetowego zestawienie aktywów przechowywanych na Twoim rachunku według stanu na koniec kwartału. Jeśli nie masz dostępu do serwisu internetowego, zestawienie wysyłamy w formie pisemnej nie później niż do końca kwartału następującego po kwartale, którego dotyczy obowiązek sprawozdawczy.
2. Przygotowujemy raport o poniesionych przez Ciebie w danym roku kalendarzowym kosztach i opłatach, które dotyczą świadczonych dla Ciebie usług maklerskich oraz instrumentów finansowych objętych tymi usługami. Raport ten wyślemy najpóźniej do końca roku następującego po roku kalendarzowym, którego raport dotyczy. Dostarczymy go zgodnie z wybraną przez Ciebie formą korespondencji.
3. Niezwłocznie po wykonaniu Twojego zlecenia, jednak nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym je wykonaliśmy, udostępnimy Ci sprawozdanie dotyczące wykonania zlecenia. To sprawozdanie zawiera te spośród wymienionych niżej informacji, które mają w danym przypadku zastosowanie:
 - a. identyfikacja firmy składającej sprawozdanie;

- b. nazwa lub inne oznaczenie Ciebie jako klienta (np. imię i nazwisko);
 - c. dzień transakcji;
 - d. czas transakcji;
 - e. rodzaj zlecenia;
 - f. oznaczenie systemu wykonywania zleceń;
 - g. oznaczenie instrumentu;
 - h. identyfikator kupna albo sprzedaży;
 - i. charakter zlecenia, jeśli jest inny niż zlecenie kupna lub sprzedaży;
 - j. liczba instrumentów;
 - k. cena jednostkowa;
 - l. cena ogółem;
 - m. całkowita suma pobranych prowizji i kosztów oraz – na Twój wniosek – zestawienie poszczególnych pozycji obejmujące, w stosownych przypadkach, wielkość wszystkich zapisów podwyższających wartość lub odpisów obniżających wartość naliczonych w przypadku, gdy my zrealizowaliśmy transakcję na własny rachunek, a na nas spoczywa obowiązek najlepszego wykonywania zleceń;
 - n. uzyskany kurs walutowy w przypadku, gdy transakcja obejmuje przewalutowanie;
 - o. Twoje obowiązki związane z rozliczeniem transakcji, w tym limity czasowe na płatności lub dostawy oraz odpowiednie dane rachunku, o ile nie przekazaliśmy Ci wcześniej takich danych lub informacji o obowiązkach;
 - p. w przypadku gdy Twoim kontrahentem byliśmy my lub dowolna osoba wchodząca w skład **Grupy Santander Bank Polska S.A.** lub nasz inny klient – wskażemy to; wyjątek stanowią sytuacje, gdy zlecenie zostało wykonane za pośrednictwem systemu transakcyjnego, który ułatwia anonimowe prowadzenie transakcji.
4. Informacje zawarte w sprawozdaniu możemy Ci przekazać przy użyciu standardowych kodów – wtedy przekazemy Ci również objaśnienie do tych kodów.
5. Informacje o cenie jednostkowej, jeśli zlecenie wykonujemy partiami, możemy przekazywać dla każdej partii odrębnie, bądź w sposób uśredniony. Jeśli przekazemy cenę uśrednioną, to na Twój wniosek przekazemy Ci informacje na temat ceny każdej partii.

6. Jeśli zlecenie wykonywane jest za pośrednictwem innego podmiotu, wtedy sprawozdanie prześlemy do końca pierwszego dnia roboczego następującego po dniu, w którym otrzymaliśmy informacje od tego podmiotu.
7. Mamy obowiązek, jeśli zgłosisz nam wniosek, przekazać Ci informacje dotyczące aktualnego stanu wykonania danego zlecenia. Zrobimy to niezależnie od wysyłki sprawozdania.
8. Przekazujemy Ci informacje dotyczące wykonania zlecenia lub nieprzyjęcia do wykonania zlecenia, które przekazaliśmy do systemu wykonywania zleceń. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy – zgodnie z regulacjami – otrzymasz te informacje od osób trzecich, a nie od nas.
9. Niezwłocznie po przekazaniu Twojego zlecenia do innego podmiotu w celu jego wykonania, jednak nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym je przekazaliśmy, prześlemy Ci sprawozdanie dotyczące przyjęcia i przekazania zlecenia. Będzie ono zawierać:
 - a. oznaczenie firmy inwestycyjnej przyjmującej i przekazującej Twoje zlecenie;
 - b. imię i nazwisko, nazwę, firmę, lub inne oznaczenie Ciebie;
 - c. datę i czas przyjęcia zlecenia;
 - d. datę i czas przekazania zlecenia do innego podmiotu w celu wykonania zlecenia;
 - e. oznaczenie podmiotu, do którego przekazaliśmy Twoje zlecenie w celu wykonania zlecenia;
 - f. rodzaj zlecenia, o ile rodzaj ten został przez Ciebie określony;
 - g. identyfikator kupna lub sprzedaży albo charakter zlecenia w przypadku zleceń innych niż kupno lub sprzedaż;
 - h. oznaczenie instrumentu finansowego;
 - i. liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia, o ile liczba ta została przez Ciebie określona;
 - j. cenę, po jakiej przekazane zlecenie miało być wykonane przez podmiot, albo sposób określenia tej ceny;
 - k. łączną planowaną wartość transakcji, która miała być zawarta w wykonaniu zlecenia przez podmiot, o ile rodzaj zlecenia pozwala na jej określenie;
 - l. całkowitą wartość pobranych opłat i prowizji oraz zestawienie poszczególnych pozycji pobranych opłat i prowizji oraz innych kosztów przyjęcia i przekazania zlecenia.

10. Mamy obowiązek, na Twój wniosek, przekazać Ci informacje dotyczące aktualnego stanu przekazywania do innego podmiotu zlecenia przyjętego w celu jego wykonania.
11. Korespondencję związaną z niezwłocznym potwierdzeniem zawarcia transakcji oraz przyjęcia i przekazania zlecenia, która zawiera najważniejsze informacje w tym zakresie, prześlemy Ci w formie elektronicznej:
 - a. na Twój adres e-mail, jeśli go mamy i taką masz wskazaną formę przekazywania tego typu korespondencji; lub
 - b. za pośrednictwem sms, jeśli mamy Twój numer telefonu komórkowego i taką masz wskazaną formę przekazywania tego typu korespondencji.
12. Jeśli korzystasz z naszych usług doradztwa inwestycyjnego, to po każdym kwartale kalendarzowym, nie później niż do końca kwartału następującego po tym, którego dotyczy obowiązek sprawozdawczy, przekazujemy Ci raport z inwestycji w ramach danej usługi doradztwa. Raport dotyczy Twojego rzeczywistego portfela instrumentów finansowych, zapisanych na prowadzonym u nas rachunku. Zawiera w szczególności sprawozdanie z przekazanych Ci **rekomendacji osobistych**.

Rozdział 6. Podstawowe zasady ochrony Twoich aktywów

Jesteśmy uczestnikiem Systemu Rekompensat prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. Nadzór nad funkcjonowaniem systemu rekompensat sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

System ten gwarantuje ochronę aktywów zapisanych na rachunkach i wypłatę środków do wysokości określonej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Wypłaty z systemu rekompensat nie obejmują utraconych instrumentów finansowych, zapisanych w rejestrze akcjonariuszy prowadzonym na podstawie art. 328 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych.

System Rekompensat zabezpiecza wypłatę Twoich środków, pomniejszonych o nasze należności od Ciebie z tytułu świadczonych usług, według stanu z dnia zaistnienia jednego z przypadków, które opisaliśmy niżej. Wypłata zabezpieczona jest do wysokości równowartości w złotych 3000 euro – w 100% wartości środków objętych Systemem Rekompensat, oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych Systemem Rekompensat wynosi równowartość w złotych 22 000 euro. Do obliczenia wartości euro w złotych przyjmuje się kurs średni Narodowego Banku Polskiego zgodnie z ogłaszaną tabelą kursową z dnia zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę do wypłat rekompensat.

Wypłata środków inwestorom zostanie zrealizowana, jeśli:

1. zostanie ogłoszona nasza upadłość lub zostanie otwarte wobec nas postępowanie restrukturyzacyjne; lub
2. zostanie prawomocnie oddalony wniosek o ogłoszenie naszej upadłości ze względu na to, że nasz majątek nie wystarcza lub wystarcza jedynie na zaspokojenie kosztów postępowania; lub
3. Komisja Nadzoru Finansowego stwierdzi, że z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową nie jesteśmy w stanie wykonać ciążących na nas zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie mamy możliwości ich wykonania w najbliższym czasie.

Umorzenie naszego postępowania upadłościowego nie wstrzymuje dokonywania czynności mających na celu wypłatę rekompensat inwestorom.

Rozdział 7. Zabezpieczenie Twoich instrumentów finansowych lub pieniędzy

Współpracujemy z przedsiębiorstwami inwestycyjnymi prowadzącymi działalność inwestycyjną i świadczącymi usługi inwestycyjne za granicą – **zagraniczny broker** oraz z zagranicznymi bankami depozytariuszami – **zagraniczny bank depozytariusz**. Te podmioty świadczą dla nas usługi w zakresie obsługi zleceń dotyczących instrumentów finansowych notowanych w zagranicznych systemach wykonywania zleceń, oraz w zakresie przechowywania tych instrumentów finansowych. Z tą współpracą związane jest ryzyko utrzymania ciągłości działalności powyższych instytucji (ryzyko ogłoszenia upadłości, likwidacji tych instytucji).

Ponosimy odpowiedzialność z tytułu wyboru brokera zagranicznego oraz zagranicznego banku depozytariusza, o ile wybór ten nie został dokonany przez Ciebie.

Przy wyborze brokera zagranicznego oraz zagranicznego banku depozytariusza, z którego usług korzystamy, dochowaliśmy należytej staranności, aby zapewnić ochronę Twoich interesów.

Możemy przechowywać Twoje instrumenty finansowe na rachunku typu Omnibus Account, prowadzony przez nas lub inne przedsiębiorstwo inwestycyjne. Nie stwarza to ryzyka niemożności wyodrębnienia takich instrumentów finansowych od instrumentów własnych przedsiębiorstwa inwestycyjnego lub naszych instrumentów finansowych w związku z prowadzonym przez nas: **rejestrzem praw do zagranicznych instrumentów finansowych** oraz **rejestrzem zagranicznych instrumentów finansowych**. Na rachunku typu Omnibus Account, prowadzonym przez zagranicznego brokera, znajdują się wyłącznie instrumenty finansowe naszych klientów. W przypadku konieczności przechowywania naszych instrumentów finansowych na rachunku prowadzonym przez zagranicznego brokera otworzymy dla tych instrumentów finansowych odrębny rachunek.

Jeśli zgodnie z przepisami prawa obowiązującego w państwie, na którego terytorium mają być przechowywane Twoje instrumenty finansowe lub pieniądze, nie jest możliwe przechowywanie lub rejestrowanie Twoich aktywów odrębnie od aktywów naszych, brokera zagranicznego lub zagranicznego banku depozytariusza, to poinformujemy Cię o tym. Powierzenie Twoich instrumentów finansowych lub pieniędzy do przechowywania w takim wypadku jest możliwe jeśli wyrazisz pisemną zgodę na powierzenie.

Jeśli na Twoich zagranicznych instrumentach finansowych dokonywane są operacje szczególne, np. split lub reversesplit, a nie można zidentyfikować tych operacji w dniu ich zaistnienia, istnieje ryzyko dokonania błędnych transakcji na Twoich instrumentach finansowych. Aby wyeliminować to ryzyko kontaktujemy się niezwłocznie z zagranicznym brokerem lub zagranicznym bankiem depozytariuszem. Wszelkie pożytki oraz inne prawa i świadczenia wynikające z nabytych przez Ciebie instrumentów finansowych zapisywane są na Twoim rachunku bezpośrednio po wyjaśnieniu przez nas sprawy z zagranicznym brokerem lub zagranicznym bankiem depozytariuszem. W przypadku dokonania błędnych transakcji, o których piszemy powyżej, skutkujących ich niewłaściwym rozliczeniem na Twoim rachunku, w zakresie dozwolonym przez prawo, możemy wprowadzić odpowiednie zmiany w księgowaniu transakcji (cofnąć zapisy księgowe), aby zapewnić zgodność ze stanem rzeczywistym.

Zasady świadczenia usług przez zagranicznego brokera oraz zagraniczny bank depozytariusza, w tym prowadzenie rachunków, na których zapisywane są instrumenty finansowe klientów, podlegają lub mogą podlegać przepisom prawa kraju, w którym zagraniczny broker lub zagraniczny bank depozytariusz prowadzi swoją działalność. Oznacza to, że Twoje prawa mogą być uregulowane w sposób odmienny od regulacji obowiązujących w Polsce.

Możemy dokonywać zabezpieczeń na Twoich instrumentach finansowych i pieniądzech w związku z dochodzeniem lub zabezpieczeniem wierzytelności przysługujących określonym podmiotom na zasadach określonych w umowie będącej podstawą zabezpieczenia oraz w przepisach obowiązującego prawa.

Nie będziemy wykorzystywać Twoich instrumentów finansowych. Gdyby jednak doszło do takiej sytuacji, z odpowiednim wyprzedzeniem prześlemy Ci na **trwałym nośniku** stosowne informacje dotyczące zobowiązań i zakresu naszej odpowiedzialności, zasad odzyskania instrumentów finansowych oraz zagrożeń z tym związanych.

Rozdział 8. Ogólne zasady postępowania w przypadku powstania konfliktu interesów

Jesteśmy wyodrębnioną jednostką organizacyjną, w ramach której bank prowadzi działalność maklerską (Santander Biuro Maklerskie). Dążymy do unikania konfliktów ze swoimi klientami poprzez rozwiązania organizacyjne, administracyjne oraz wewnętrzne regulacje. Dokładamy

należytej staranności, aby w przypadku powstania takiego konfliktu interesów nie doszło do naruszenia Twoich interesów.

Razem z podmiotami z Grupy Santander Bank Polska S.A., do której należy bank, świadczymy szereg usług na rynku finansowym dla zróżnicowanej grupy podmiotów. W szczególności my i podmioty z Grupy Santander Bank Polska S.A. mogliśmy lub możemy w odniesieniu do instrumentów finansowych, będących przedmiotem Twoich zleceń realizować zlecenia przeciwstawne, wykonywać funkcje animatora, oferować instrumenty finansowe, nabywać lub zbywać instrumenty na własny lub cudzy rachunek oraz mogliśmy lub możemy dokonywać transakcji na tych instrumentach. Możemy także świadczyć usługi zarządzania instrumentami finansowymi, świadczyć usługi maklerskie oraz usługi w zakresie bankowości inwestycyjnej na rzecz emitentów instrumentów finansowych, których instrumenty finansowe są lub mogą być przedmiotem Twoich inwestycji. Możemy też prowadzić działalność jako gwarant emisji w ramach ofert instrumentów finansowych, a także w transakcjach fuzji i przejęć, i innych czynnościach dotyczących emitentów instrumentów finansowych, w odniesieniu do instrumentu finansowego, będącego przedmiotem Twojego zainteresowania, być emitentami instrumentów finansowych lub możemy być powiązani z emitentami instrumentów finansowych oraz otrzymywać z tego tytułu wynagrodzenie, prowizję, a także realizować zyski.

Regulacje wstępne

Wprowadzenie

Zasady zapobiegania konfliktom interesów odnoszą się do potencjalnych konfliktów interesów w relacjach „Ty – my”, „Ty – inny klient”, oraz „Ty – nasz pracownik”. A także potencjalnych konfliktów interesów wynikających ze struktury organizacyjnej oraz rodzaju działalności innych członków Grupy Santander Bank Polska S.A., do której należy bank, w tym my.

Pojęcia zdefiniowane na potrzeby tych zasad

1. Nasz klient – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rzecz świadczymy lub mamy świadczyć usługę.
2. „My” – Santander Biuro Maklerskie – wyodrębniona organizacyjnie jednostka banku, która prowadzi działalność maklerską.
3. Konflikt interesów – znane nam okoliczności, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności między naszymi interesami, interesami innych podmiotów z Grupy Santander Bank Polska S.A., osób zaangażowanych, a naszym obowiązkiem działania w sposób rzetelny i z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu naszego klienta, jak również znane nam okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami naszych klientów.

Przepisy, które zobowiązują nas do zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 listopada 2024 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków państwowych prowadzących działalność maklerską, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych („Rozporządzenie”);
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków państwowych prowadzących działalność maklerską, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych;
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE;
5. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 565/2017 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Zapobieganie i zarządzanie konfliktami interesów

Realizujemy proces zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów w kilku etapach.

Pierwszy etap zakłada unikanie sytuacji, które mogą grozić potencjalnym konfliktem. Drugi etap to podejmowane przez nas działania organizacyjne i administracyjne, które w sposób zinstytucjonalizowany zapobiegają powstawaniu konfliktu interesów.

Jeżeli dwa powyższe etapy nie pozwalają skutecznie wyeliminować ryzyka konfliktu interesów, tj. nie mamy możliwości uniknąć sytuacji konfliktu interesów, a wprowadzone rozwiązania organizacyjne i administracyjne zastosowane w celu zapobiegania konfliktom interesów lub zarządzania nimi nie są wystarczające dla zapewnienia z należytą pewnością, aby ryzyko szkody dla interesów klienta nie występowało, to w trzecim etapie prześlemy Ci odpowiednią informację i powstrzymamy się od świadczenia usługi maklerskiej do czasu otrzymania od Ciebie wyraźnego oświadczenia o kontynuacji lub rozwiązaniu umowy.

Ogólne środki organizacyjne i wewnętrzne regulacje służące do zapobiegania konfliktowi interesów

Przyjęliśmy regulacje pozwalające na rozpoznanie okoliczności, które w odniesieniu do konkretnych usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej oraz usług dodatkowych, które

wykonujemy stanowią lub mogą wywołać konflikt interesów zagrażający interesom jednego lub kilku klientów.

Wprowadziliśmy również zasady, które na szczeblu organizacyjnym przeciwdziałają manipulacji oraz wykorzystaniu informacji poufnych. Środkiem organizacyjnym jest w szczególności stworzenie barier informacyjnych, tzw. murów, które uniemożliwiają niekontrolowany przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi lub naszymi pracownikami, prowadzenie Listy Obserwacyjnej oraz Listy Restrykcyjnej.

Regulacje

Regulacje, które u nas obowiązują i służą aktywnemu zapobieganiu konfliktom interesów, są to w szczególności:

1. generalny kodeks postępowania;
2. polityka i regulamin przeciwdziałania konfliktom interesów;
3. regulamin organizacyjny, określający zakres i podział kompetencji poszczególnych departamentów i zespołów;
4. regulamin ochrony przepływu informacji poufnych, stanowiących tajemnicę zawodową i informacji szczególnie wrażliwych oraz przeciwdziałania i ujawniania przypadków manipulacji w Santander Bank Polska;
5. regulamin inwestowania przez osoby zobowiązane lub na ich rachunek w instrumenty finansowe w Santander Bank Polska (szczególne regulacje obowiązują w odniesieniu do transakcji zawieranych na własny rachunek przez osoby uczestniczące w sporządzaniu rekomendacji, analiz finansowych oraz uczestniczące w przygotowywaniu oferty publicznej);
6. procedura sporządzania, weryfikacji i dystrybucji Produktów Analitycznych w Santander Biuro Maklerskie;
7. polityka przeciwdziałania łapownictwu i korupcji wraz z regulacjami w zakresie otrzymywania i wręczania upominków;
8. regulacje w zakresie wynagradzania osób uczestniczących w świadczeniu usług klientom;
9. regulacje w zakresie przyjmowania i przekazywania zachęt.

Szczególne środki organizacyjne

Inne funkcje

Przyjęliśmy i wdrożyliśmy środki zmierzające do skutecznego przeciwdziałania konfliktom interesów, a w przypadku ich wystąpienia – do zarządzania nimi w związku z pełnieniem przez

naszych pracowników innych funkcji poza Santander Biuro Maklerskie. W szczególności nasi pracownicy są zobowiązani do ujawnienia funkcji pełnionych w organach spółek publicznych oraz do uzyskania odpowiedniej zgody na pełnienie takiej funkcji w czasie zatrudnienia w Santander Biuro Maklerskie. Wdrożyliśmy także regulacje, które zakazują przyjmowania jakichkolwiek kwot, prowizji, podarunków lub otrzymywania wynagrodzenia od podmiotu trzeciego z tytułu transakcji realizowanych przez Grupę Santander Bank Polska S.A. za wyjątkiem określonych w regulacji przypadków, tzw. upominki. Jeśli pracownik przyjmie lub przekaze upominek w określonej kwocie, musi go zgłosić do rejestru.

Prowizje (zachęty)

W związku ze świadczeniem usług w zakresie działalności maklerskiej nie możemy przyjmować ani udzielać żadnych korzyści innych niż standardowa prowizja lub opłata za daną usługę albo świadczeń niezbędnych do wykonania danej usługi dla Ciebie, chyba że służą one zwiększeniu jakości usługi, którą dla Ciebie świadczymy. Przyjęcie i udzielenie prowizji nie może stać w sprzeczności z należytym wykonaniem usługi w Twoim interesie. Informacje o jej przyjęciu lub udzieleniu, jej rodzaju i rozmiarze musimy Ci przekazać przed rozpoczęciem świadczenia usługi, w sposób rzetelny, dokładny i zrozumiały.

Zasady wykonywania zleceń (realizacja zasady best execution)

Przyjęliśmy i wdrożyliśmy politykę wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta, według której obsługujemy, wykonujemy lub przekazujemy Twoje zlecenia.

Wykonywanie zleceń klientów

W ramach wykonywania zleceń klientów, potencjalny konflikt interesów może powstać w związku z realizacją naszych własnych transakcji. Przyjęliśmy i realizujemy zasady uniemożliwiające realizowanie transakcji własnych na zasadach uprzywilejowanych w stosunku do zleceń klientów.

Przyjęliśmy i realizujemy procedury, które uniemożliwiają wykorzystywanie – przy podejmowaniu decyzji o transakcjach przez nas dokonywanych na rachunek własny – informacji o stanach i obrotach na rachunkach klientów oraz innych danych dotyczących klientów.

Transakcje własne realizujemy głównie w ramach strategii animowania, w procesie gwarantowania emisji. Nie nabywamy instrumentów finansowych na rachunek własny w celach inwestycyjnych.

Rekomendacje i analizy

Podjęliśmy działania, w tym zapewniliśmy odpowiednią infrastrukturę, które służą przeciwdziałaniu, wykrywaniu i zarządzaniu konfliktami interesów przy sporządzaniu

rekomendacji i analiz. Ewentualne konflikty interesów dotyczące konkretnej rekomendacji lub analizy, która jest dostępna publicznie lub dla szerokiego kręgu osób, są ujawnione w rekomendacji lub analizie albo w dołączonym do niej dokumencie.

Doradztwo inwestycyjne

Świadczymy usługę doradztwa inwestycyjnego w sposób zależny, co oznacza, że analizujemy ograniczony zakres instrumentów finansowych oraz możemy przyjmować i pobierać wynagrodzenia, prowizje oraz inne korzyści pieniężne lub niepieniężne, wypłacane lub przekazywane przez jakąkolwiek osobę trzecią lub osobę działającą w imieniu osoby trzeciej w związku ze świadczeniem dla Ciebie usługi doradztwa inwestycyjnego (zachęty). Przed ewentualnym przyjęciem zachęt oceniamy ich dopuszczalność z regulacjami. Jeśli usługę doradztwa inwestycyjnego podlegają instrumenty finansowe, które wystawiamy, emitujemy, oferujemy lub sprzedajemy lub robią to podmioty z nami powiązane, poinformujemy Cię o tym w treści rekomendacji osobistej lub bezpośrednio przed jej udzieleniem. Rekomendacje osobiste w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego uwzględniające Twoją indywidualną sytuację (w ramach przeprowadzonego badania odpowiedniości, w ramach którego gromadzimy informacje o Twojej wiedzy, doświadczeniu, sytuacji finansowej i celach inwestycyjnych) mogą różnić się od rekomendacji o charakterze ogólnym z tego względu, że te ostatnie nie uwzględniają Twojej indywidualnej sytuacji. Dodatkowym elementem są bariery informacyjne tzw. mury, które zapobiegają nieuprawnionemu przepływowi informacji objętych szczególną ochroną pomiędzy naszymi jednostkami, które świadczą te usługi.

Informacje uzupełniające

Zasady zapobiegania konfliktom interesów, które opisaliśmy w tym rozdziale podlegają okresowej weryfikacji przynajmniej raz w roku. Istotne zmiany przekazujemy Ci poprzez naszą stronę internetową lub w inny uzgodniony z Tobą sposób, o ile spełnione są warunki określone w przepisach prawa. Na Twój wniosek możemy Ci przekazać szczegółowe informacje dotyczące tych zasad. Zrobimy to przy użyciu trwałego nośnika informacji lub za pośrednictwem naszej strony internetowej.

Rozdział 9. Ogólna informacja o kosztach i opłatach

Opłaty i prowizje pobieramy zgodnie z naszą **taryfą**. Poza kosztami, które wskazaliśmy w taryfie możesz ponieść dodatkowe koszty z tytułu korzystania z usług, o ile tak wspólnie ustaliliśmy. Nasi klienci mogą inwestować poprzez szereg instrumentów finansowych korzystając z różnego rodzaju usług inwestycyjnych. Udostępnione przez nas kalkulacje kosztów i opłat mają umożliwić Ci zrozumienie całkowitych kosztów, a także skumulowanego wpływu kosztów i opłat na zwrot z inwestycji jeszcze przed rozpoczęciem świadczenia usług maklerskich. Poniższe informacje pozwalają odzwierciedlić koszty i opłaty z tytułu usług inwestycyjnych lub usług

dodatkowych, jakie hipotetycznie możesz ponieść w ciągu roku na podstawie szeregu założeń związanych między innymi z wysokością zainwestowanej kwoty, rodzajów instrumentów, w które inwestujesz oraz częstotliwości transakcji. Kalkulacje nie pokrywają wszystkich możliwych scenariuszy działania inwestora, a w szczególności nie uwzględniają faktu, że inwestorzy najczęściej posiadają kilka różnych typów instrumentów na rachunkach np. akcje i kontrakty. Umożliwiają jednak ocenę informacji o kosztach i opłatach poprzez porównanie inwestycji w różne instrumenty finansowe.

Kalkulacje wykonaliśmy w oparciu o założenia właściwe dla poszczególnych przykładów, które wymieniliśmy bezpośrednio przed przykładem oraz o poniższe założenia wspólne:

1. kalkulację wykonaliśmy dla rocznego okresu inwestycji;
2. kalkulację wykonaliśmy dla standardowych stawek prowizji dla kanału internetowego i dla zleceń, które składasz osobiście lub telefonicznie (z zastrzeżeniem, że kontrakty i opcje są dostępne tylko na rynku polskim i w serwisie internetowym);
3. kalkulację wykonaliśmy dla standardowych stawek opłaty za przechowywanie papierów wartościowych, uwzględniliśmy warunki zwolnienia z tej opłaty;
4. automatyczne przewalutowania dla transakcji na rynkach zagranicznych (brak kosztów przewalutowania);
5. przy inwestycji w papiery wartościowe proporcjonalnie połowa kapitału inwestowana jest w krajowe, a druga połowa w zagraniczne papiery wartościowe (z wyłączeniem inwestycji w obligacje, gdzie w przypadku niespełnienia minimalnej kwoty inwestycji, całość środków lokowana jest w obligacje krajowe);
6. depozyt zabezpieczający dla kontraktów i opcji wynosi 2 500 zł za szt.;
7. w przypadku inwestycji w kontrakty terminowe – uwzględniliśmy wyłącznie kontrakty na indeksy;
8. dla inwestycji w opcje przyjęliśmy maksymalny koszt z taryfy ze względu na mieszany styl (procentowo/nominalny) naliczenia opłaty;
9. wypłata środków pieniężnych z rachunku następuje przelewem jeden raz w roku po zakończeniu wszystkich inwestycji.

Przykładowe koszty

Przykład 1 – Inwestor długoterminowy z niską kwotą kapitału

Założenia:

1. Każda kolumna przedstawia odrębny przykład inwestycji o łącznej wartości 10 000 zł, w kategorię instrumentów finansowych, którą określiliśmy w tytule danej tabeli.
2. Dla każdej kategorii instrumentów zaprezentowaliśmy przykład inwestora, który dokonuje 2 inwestycji w roku (możliwych do realizacji przy kwocie wyjściowej inwestycji w wysokości 10 000 zł). Oznacza to, że zawiera 2 transakcje kupna (otwierające) w styczniu i 2 transakcje sprzedaży (zamykające) w grudniu.
3. Ze względu na wartość wykonywanych transakcji uwzględniliśmy minimalną prowizję od zleceń na rynkach zagranicznych (inwestując w akcje, prawa do akcji, warranty i ETF).

Tabela 2. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z niską kwotą kapitału – akcje, prawa do akcji, warranty i ETFy

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łączne opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łączne opłaty bieżące	6,15 zł	0,06%	6,15 zł	0,06%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	6,15 zł	0,06%	6,15 zł	0,06%
za doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łączne koszty związane z transakcjami	89 zł	0,89%	299 zł	2,99%
prowizje maklerskie (rynek polski)	39 zł	0,39%	99 zł	0,99%
prowizje maklerskie (rynki zagraniczne)	50 zł	0,50%	200 zł	2%

łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
za przelew	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
łącznie koszty i opłaty	95,65 zł	0,96%	313,15 zł	3,13%

Tabela 3. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z niską kwotą kapitału – obligacje

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
za doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	38 zł	0,38%	80 zł	0,80%
provizje maklerskie (rynek polski)	38 zł	0,38%	80 zł	0,80%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
za przelew	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
łącznie koszty i opłaty	38,50 zł	0,39%	88 zł	0,88%

Tabela 4. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z niską kwotą kapitału – kontrakty i opcje indeksowe

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	nie dotyczy	nie dotyczy
za przechowywanie (rynk zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	72 zł	0,72%
provizje maklerskie (rynek polski)	72 zł	0,72%
provizje maklerskie (rynk zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0,01%
za przelew	0,50 zł	0,01%
łącznie koszty i opłaty	72,50 zł	0,73%

Przykład 2 – Inwestor aktywny z niską kwotą kapitału

Założenia:

1. Każda kolumna przedstawia odrębny przykład inwestycji o łącznej wartości 10 000 zł, w kategorię instrumentów finansowych, którą określiliśmy w tytule danej tabeli.
2. Dla każdej kategorii instrumentów zaprezentowaliśmy przykład inwestora, który dokonuje 2 inwestycji miesięcznie (możliwych do realizacji przy kwocie wyjściowej inwestycji w wysokości 10 000 zł) w każdym z 12 miesięcy w roku. Oznacza to, że zawiera 2 transakcje kupna (otwierające) i 2 transakcje sprzedaży (zamykające) w każdym miesiącu – łącznie 24 transakcje kupna (otwierające) i 24 transakcje sprzedaży (zamykające) w roku.

Tabela 5. Opłaty i koszty dla inwestora aktywnego z niską kwotą kapitału – akcje, prawa do akcji, warranty i ETFy

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	0 zł	0%	0 zł	0%
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	1 068 zł	10,68%	3 588 zł	35,88%
provizje maklerskie (rynek polski)	468 zł	4,68%	1 188 zł	11,88%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	600 zł	6%	2 400 zł	24%
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
za przelew	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
łącznie koszty i opłaty	1 068,50 zł	10,69%	3 596 zł	35,96%

Tabela 6. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z niską kwotą kapitału – obligacje

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%

za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	456 zł	4,56%	960 zł	9,60%
provizje maklerskie (rynek polski)	456 zł	4,56%	960 zł	9,60%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
opłaty dodatkowe	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
za przelew	0,50 zł	0,01%	8 zł	0,08%
łącznie koszty i opłaty	456,50 zł	4,57%	968 zł	9,68%

Tabela 7. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z niską kwotą kapitału – kontrakty i opcje indeksowe

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	nie dotyczy	nie dotyczy
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy

łączne koszty związane z transakcjami	864 zł	8,64%
provizje maklerskie (rynek polski)	864 zł	8,64%
provizje maklerskie (rynk zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
łączne opłaty dodatkowe	0,50 zł	0,01%
za przelew	0,50 zł	0,01%
łączne koszty i opłaty	864,50 zł	8,65%

Przykład 3 – Inwestor długoterminowy z wysoką kwotą kapitału

Założenia:

1. Każda kolumna przedstawia odrębny przykład inwestycji o łącznej wartości 500 000 zł, w kategorię instrumentów finansowych, którą określiliśmy w tytule danej tabeli.
2. Dla każdej kategorii instrumentów zaprezentowaliśmy przykład inwestora, który dokonuje 2 inwestycji w roku (możliwych do realizacji przy kwocie wyjściowej inwestycji w wysokości 500 000 zł). Oznacza to, że zawiera 2 transakcje kupna (otwierające) w styczniu i 2 transakcje sprzedaży (zamykające) w grudniu.
3. Inwestor korzysta z usługi aktywnego doradztwa giełdowego.

Tabela 8. Opłaty i koszty dla inwestora długoterminowego z wysoką kwotą kapitału – akcje, prawa do akcji, warranty i ETFy

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łączne opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łączne opłaty bieżące	354,86 zł	0,07%	354,86 zł	0,07%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	46,13 zł	0,01%	46,13 zł	0,01%

za przechowywanie (rynki zagraniczne)	307,50 zł	0,06%	307,50 zł	0,06%
doradztwo	1,23 zł	0%	1,23 zł	0%
łącznie koszty związane z transakcjami	3 400 zł	0,68%	9 900 zł	1,98%
provizje maklerskie (rynek polski)	1 950 zł	0,39%	4 950 zł	0,99%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	1 450 zł	0,29%	4 950 zł	0,99%
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0%	8 zł	0%
za przelew	0,50 zł	0%	8 zł	0%
łącznie koszty i opłaty	3 755,36 zł	0,75%	10 262,86 zł	2,05%

Tabela 9. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z wysoką kwotą kapitału – obligacje

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	313,04 zł	0,06%	313,04 zł	0,06%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	5,54 zł	0%	5,54 zł	0%
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	307,50 zł	0,06%	307,50 zł	0,06%
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	2 400 zł	0,48%	4 950 zł	0,99%
provizje maklerskie (rynek polski)	950 zł	0,19%	2 000 zł	0,40%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	1 450 zł	0,29%	2 950 zł	0,59%

łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0%	8 zł	0%
za przelew	0,50 zł	0%	8 zł	0%
łącznie koszty i opłaty	2 713,54 zł	0,54%	5 271,04 zł	1,05%

Tabela 10. Opłaty i koszty dla inwestycji długoterminowej z wysoką kwotą kapitału – kontrakty i opcje indeksowe

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	nie dotyczy	nie dotyczy
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	3 600 zł	0,72%
provizje maklerskie (rynek polski)	3 600 zł	0,72%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0%
za przelew	0,50 zł	0%
łącznie koszty i opłaty	3 600,50 zł	0,72%

Przykład 4 – Inwestor aktywny z wysoką kwotą kapitału

Założenia:

1. Każda kolumna przedstawia odrębny **przykład inwestycji o łącznej wartości 500 000 zł**, w kategorię instrumentów finansowych, którą określiliśmy w tytule danej tabeli.
2. Dla każdej kategorii instrumentów zaprezentowaliśmy przykład inwestora, który dokonuje 2 inwestycji miesięcznie (możliwych do realizacji przy kwocie wyjściowej inwestycji w wysokości 500 000 zł) w każdym z 12 miesięcy w roku. Oznacza to, że zawiera 2

transakcje kupna (otwierające) i 2 transakcje sprzedaży (zamykające) w każdym miesiącu – łącznie 24 transakcje kupna (otwierające) i 24 transakcje sprzedaży (zamykające) w roku.

3. Inwestor korzysta z usługi aktywnego doradztwa giełdowego.

Tabela 11. Opłaty i koszty dla inwestora aktywnego z wysoką kwotą kapitału – akcje, prawa do akcji, warranty i ETFy

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łączne opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łączne opłaty bieżące	1,23 zł	0%	1,23 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
przechowywanie (rynek polski)	0 zł	0%	0 zł	0%
przechowywanie (rynki zagraniczne)	0 zł	0%	0 zł	0%
doradztwo	1,23 zł	0%	1,23 zł	0%
łączne koszty związane z transakcjami	40 800 zł	8,16%	118 800 zł	23,76%
provizje maklerskie (rynek polski)	23 400 zł	4,68%	59 400 zł	11,88%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	17 400 zł	3,48%	59 400 zł	11,88%
łączne opłaty dodatkowe	0,50 zł	0%	8 zł	0%
za przelew	0,50 zł	0%	8 zł	0%
łączne koszty i opłaty	40 801,73 zł	8,16%	118 809,23 zł	23,76%

Tabela 12. Opłaty i koszty dla inwestora aktywnego z wysoką kwotą kapitału – obligacje

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %	osobiście lub telefonicznie w zł	osobiście lub telefonicznie w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski)	0 zł	0%	0 zł	0%
za przechowywanie (rynki zagraniczne)	0 zł	0%	0 zł	0%
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	28 800 zł	5,76%	59 400 zł	11,88%
provizje maklerskie (rynek polski)	11 400 zł	2,28%	24 000 zł	4,80%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	17 400 zł	3,48%	35 400 zł	7,08%
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0%	8 zł	0%
za przelew	0,50 zł	0%	8 zł	0%
łącznie koszty i opłaty	28 800,50 zł	5,76%	59 408 zł	11,88%

Tabela 13. Opłaty i koszty dla inwestora aktywnego z wysoką kwotą kapitału – kontrakty i opcje indeksowe

rodzaj opłaty lub kosztu	internetowo w zł	internetowo w %
łącznie opłaty jednorazowe	0 zł	0%
za otwarcie rachunku	0 zł	0%
łącznie opłaty bieżące	0 zł	0%
za prowadzenie rachunku	0 zł	0%
za przechowywanie (rynek polski) opłata bieżąca	nie dotyczy	nie dotyczy

za przechowywanie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
doradztwo	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie koszty związane z transakcjami	43 200 zł	8,64%
provizje maklerskie (rynek polski)	43 200 zł	8,64%
provizje maklerskie (rynki zagraniczne)	nie dotyczy	nie dotyczy
łącznie opłaty dodatkowe	0,50 zł	0%
za przelew	0,50 zł	0%
łącznie koszty i opłaty	43 200,50 zł	8,64%

Rozdział 10. Informacja o kosztach, opłatach oraz świadczeniach niepieniężnych (zachęty)

Nasi pracownicy mogą uczestniczyć w szkoleniach organizowanych i finansowanych lub współfinansowanych przez osoby trzecie (np. asset management, emitent). Mogą również zostać objęci konkursem dotyczącym np. wykonywania zleceń obejmujących poszczególne instrumenty finansowe będące w naszej ofercie.

Z związku z kierowaniem zleceń do systemów wykonania zleceń (do którego zalicza się m.in. rynek regulowany) nie możemy przyjmować jakichkolwiek świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych, które naruszałby nasze obowiązki związane z zarządzaniem konfliktami interesów oraz przyjmowaniem świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych.

W związku ze świadczeniem usługi oferowania instrumentów finansowych oraz przyjmowania zapisów na instrumenty finansowe oferowane w ofercie publicznej lub niepublicznej, otrzymujemy lub możemy otrzymać wynagrodzenie od osób trzecich. Jeśli pełnimy funkcję oferującego, to wynagrodzenie otrzymujemy od emitenta lub podmiotu sprzedającego instrumenty finansowe (sprzedający). Jeśli na potrzeby danej oferty sporządzany i publikowany jest prospekt emisyjny, wówczas informacja o kosztach związanych z ofertą, w tym wysokość wynagrodzenia dla doradców emitenta lub sprzedającego, zamieszczana jest w prospekcie emisyjnym lub w innym dokumencie. Jeśli uczestniczymy w konsorcjum dystrybucyjnym instrumentów finansowych oferowanych w ofercie publicznej, wynagrodzenie z tego tytułu otrzymujemy od firmy inwestycyjnej pełniącej funkcję oferującego lub stanowi ono prowizję maklerską od zrealizowanych zleceń na podstawie zapisów złożonych w ramach danej oferty.

Na Twój wniosek przekazujemy Ci dane dotyczące opłat, prowizji i świadczeń niepieniężnych innych niż:

1. opłaty, prowizje i świadczenia niepieniężne, które od Ciebie przyjmujemy lub osoby działającej w Twoim imieniu albo, które przekazujemy Ci lub osobie działającej w Twoim imieniu;
2. opłaty lub prowizje niezbędne do świadczenia dla Ciebie danej usługi maklerskiej.

Jesteśmy zobowiązani do odprowadzania zryczałtowanego podatku od dywidend oraz odsetek uzyskanych przez Ciebie z tytułu posiadania instrumentów finansowych. Jesteśmy również zobowiązani do odprowadzania podatku dochodowego w przypadku zlikwidowania przez Ciebie, przed upływem określonego prawem terminu, rachunku, który pozwala Ci na skorzystanie ze zwolnienia podatkowego.

Rozdział 11. Dokument zawierający kluczowe informacje (KID)

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (**PRIIP**), twórcy PRIIP zobowiązani są do sporządzenia dokumentu zawierającego kluczowe informacje (KID), aby umożliwić klientom indywidualnym (detalicznym) zrozumienie i porównanie kluczowych cech PRIIP i ryzyk z nimi związanych. Natomiast osoby doradzające w zakresie PRIIP lub go sprzedające przekazują tym inwestorom dokument zawierający kluczowe informacje z należytych wyprzedzeniem, zanim inwestorzy zostaną związani jakąkolwiek umową lub ofertą dotyczącą PRIIP. Do detalicznych produktów zbiorowego inwestowania (PRIIP) zalicza się w szczególności instrumenty pochodne, fundusze i certyfikaty inwestycyjne, warranty subskrypcyjne, warranty opcyjne, ETN i ETF.

Udostępniamy aktualne oraz archiwalne wersje dokumentów KID w formie papierowej w PUM lub za pośrednictwem stron internetowych w formie umożliwiającej pobranie i zapisanie dokumentu w pliku PDF. klient lub potencjalny klient może odszukać interesujący go dokument KID poprzez wyszukiwarkę dostępną na stronie internetowej www.santander.pl/KID. Link do wyszukiwarki aktualnych dokumentów KID udostępniliśmy w serwisie internetowym w zakładce służącej do składania zleceń na dany instrument finansowy. Przed złożeniem zlecenia klient lub potencjalny klient powinien zapoznać się z dokumentem KID zawierającym kluczowe informacje.

Możemy ograniczyć przyjmowanie zleceń oraz dyspozycji w odniesieniu do instrumentów finansowych, dla których twórca PRIIP, pomimo ciążącego obowiązku prawnego, nie sporządził lub nie udostępnił dokumentu KID w języku polskim.

Dokumenty KID pochodzą ze źródeł zewnętrznych i nie weryfikowaliśmy ich niezależnie. Nie ponosimy odpowiedzialności w odniesieniu do wyczerpującego charakteru lub rzetelności informacji zawartych w dokumentach KID, których nie jesteśmy producentem, a także za jakiegokolwiek decyzje podjęte w oparciu o informacje w nich zawarte.

Rozdział 12. Polityka wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta przez Santander Biuro Maklerskie

Twoje zlecenia wykonujemy, przyjmujemy i przekazujemy zgodnie z umową maklerską oraz polityką wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta. Pojęcia, których użyliśmy w tej **polityce** mają znaczenie nadane im w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności w Dyrektywie 2014/65/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE i aktach prawnych wydanych na jej podstawie (dalej „MiFID”) oraz w umowie o świadczenie usług maklerskich.

1. Przyjmujemy i wykonujemy lub przekazujemy zlecenie zgodnie z warunkami zlecenia określonymi przez Ciebie.
2. Przyjmujemy zlecenia do wykonania lub przekazania w ramach różnych systemów.
3. Wykonujemy lub przekazujemy zlecenia niezwłocznie po ich przyjęciu, według kolejności ich przyjęcia w ramach danego systemu, chyba że z warunków zlecenia, jego charakteru, panujących warunków rynkowych wynika co innego lub jeśli taka kolejność byłaby sprzeczna z interesem klienta.
4. Wykonujemy lub przekazujemy zlecenia do odpowiednich systemów wykonywania zleceń określonych w załączniku do tej polityki, zgodnie z umową maklerską.
5. Twoje zlecenie wykonujemy zawierając transakcję na Twój rachunek w systemie wykonywania zleceń, w którym działamy bezpośrednio.
6. W przypadku systemu wykonywania zleceń, w którym nie działamy bezpośrednio (tj. wtedy gdy nie jesteśmy bezpośrednim członkiem lub uczestnikiem odpowiedniego systemu obrotu) wykonujemy zlecenie co oznacza, że przekazujemy je na podstawie Twojego zlecenia, do wykonania odpowiedniej firmie inwestycyjnej, o ile tak stanowi umowa maklerska. Informujemy Cię o firmach inwestycyjnych, z pośrednictwa których korzystamy. Firma inwestycyjna, do której przekazujemy zlecenia klientów, może wykonać je w różnych systemach wykonywania zleceń (rynek regulowany, MTF, animator rynku, podmiot systematycznie internalizujący transakcje) lub poza rynkiem regulowanym, kierując się własną polityką best execution.

7. Jeśli w Twoim zleceniu brakuje poszczególnych warunków, to wykonujemy je w sposób następujący:
- a. w przypadku braku danych koniecznych do wykonania lub przekazania zlecenia, odrzucamy zlecenie, chyba że możemy w sposób niewątpliwy powyższe dane niezwłocznie uzupełnić;
 - b. w przypadku braku oznaczenia ilości instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia, odrzucamy zlecenie; oznaczenie ilości instrumentów finansowych może nastąpić w sposób pośredni;
 - c. w przypadku braku oznaczenia ceny przez klienta detalicznego, wykonujemy zlecenie po cenie wg aktualnej najlepszej oferty przeciwnej do wykonywanego zlecenia;
 - d. w przypadku braku oznaczenia systemu wykonywania zleceń, wykonujemy zlecenie w systemie wykonywania zleceń, w którym instrument finansowy jest przedmiotem obrotu, wyjątkiem są sytuacje opisane w punktach 11-14 tego rozdziału.
- O ile umowa maklerska nie stanowi inaczej lub z okoliczności złożenia zlecenia nie wynika co innego, możemy ograniczyć możliwość składania zleceń z niepełną ilością warunków do określonych systemów.
8. Możesz określać dodatkowe warunki zlecenia, które mogą wpływać na jego wykonanie lub przekazanie. Dopuszczalność określenia przez Ciebie dodatkowych warunków zlecenia może zależeć od spełnienia przez Ciebie wymogów, które określiliśmy, w szczególności związanych z wymaganą wielkością obrotów, wielkością zlecenia lub posiadanych aktywów. Wszystkie Twoje instrukcje (warunki zlecenia określone ponad minimum konieczne do wykonania lub przekazania zlecenia) mogą uniemożliwić nam podjęcie kroków, które zostały opracowane i wdrożone w ramach niniejszej polityki w celu uzyskania możliwie najkorzystniejszych wyników przy wykonaniu lub przekazywaniu zleceń w odniesieniu do elementów, których powyższe instrukcje dotyczą.
9. Możemy wykonywać Twoje zlecenie, zawierając transakcje poza rynkiem regulowanym lub wielostronną platformą obrotu (alternatywny system obrotu zwany dalej: MTF), o ile wyrazisz na to zgodę, a zlecenie zostanie wykonane na warunkach nie gorszych niż w innych systemach wykonywania zleceń, przy czym ostatni wymóg nie musi być spełniony, jeżeli chcesz, żeby Twoje zlecenie zostało wykonane poza rynkiem regulowanym lub MTF. W przypadku zleceń wykonywanych poza rynkiem regulowanym należy liczyć się z ryzykiem kontrahenta (np. braku terminowego rozliczenia). Możemy odmówić wykonania zlecenia w powyższy sposób. Punkty od 11 do 14 stosujemy odpowiednio.
10. Możemy wykonać Twoje zlecenie, zawierając transakcję na rachunek własny, o ile zlecenie zostanie wykonane na warunkach nie gorszych niż w innych systemach wykonywania

zleceń, przy czym ostatni wymóg nie musi być spełniony, jeżeli chcesz, żeby Twoje zlecenie zostało wykonane na nasz rachunek własny. Możemy odmówić wykonania zlecenia w powyższy sposób. Punkty od 11 do 14 stosujemy odpowiednio.

11. Jeśli Twoje zlecenie może być wykonane w więcej niż jednym systemie wykonywania zleceń, a my wykonujemy zlecenia w co najmniej dwóch z tych systemów wykonywania zleceń i nie zostało przez Ciebie określone, w którym systemie wykonywania zleceń zlecenie mamy wykonać, wtedy:
 - a. przekazujemy zlecenie do wykonania firmie inwestycyjnej, o której mowa w punkcie 6 tego rozdziału, o ile nie działamy bezpośrednio w żadnym z tych systemów wykonywania zleceń; albo
 - b. w odniesieniu do systemów wykonywania zleceń, spośród których co najmniej w jednym działamy bezpośrednio, ustalamy system wykonywania zleceń:
 - z najniższą ceną w przypadku zleceń kupna oraz najwyższą dla zleceń sprzedaży;
 - z najniższymi kosztami wykonania zlecenia;
 - w którym zlecenie zostanie wykonane i rozliczone w najkrótszym czasie;
 - z największym prawdopodobieństwem wykonania zlecenia z uwagi na wielkość obrotów w tym systemie wykonywania zleceń, ilość instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia oraz charakter zlecenia;
 - z największym prawdopodobieństwem rozliczenia transakcji zawartej na podstawie zlecenia.
- Następnie po dokonaniu analizy zgodnie z punktem 12–14 wykonujemy Twoje zlecenie w odpowiednim systemie wykonywania zleceń lub przekazujemy zlecenie wystawione na podstawie Twojego zlecenia, do wykonania odpowiedniej firmie inwestycyjnej. Jeśli nie działamy bezpośrednio w danym systemie wykonywania zleceń.
12. Dokonując ustaleń, o których mowa w punkcie 11, bierzemy pod uwagę konieczność transferu instrumentów finansowych pomiędzy izbami rozrachunkowymi w przypadku notowania instrumentów finansowych w systemach wykonywania zleceń, dla których rozrachunku dokonują różne izby lub w różnych walutach, oraz czas i koszty z tym związane.
13. Uwzględniamy kolejno ustalenia z punktu 11 b (kryteria) w ten sposób, że wybieramy system wykonywania zleceń zapewniający najlepszą cenę, przy najniższych kosztach oraz największym prawdopodobieństwie zawarcia i rozliczenia transakcji w najkrótszym czasie (czynniki). Jeśli dany system wykonywania zleceń nie spełnia wszystkich powyższych kryteriów łącznie, kierujemy się względną wagą czynników wpływających na wybór systemu wykonywania zleceń, na którym wykonywane jest zlecenie, określoną w załączniku do tej polityki.

14. Analiza czynników dokonywana jest raz, bezpośrednio przed wykonaniem Twojego zlecenia. Opieramy ją na bieżących informacjach rynkowych dostępnych w momencie jej przeprowadzania bądź informacjach historycznych – w zależności od charakteru czynnika oraz okoliczności złożenia i charakteru zlecenia, a jej wyniki nie podlegają weryfikacji oraz modyfikacji w trakcie wykonania zlecenia. W szczególności powtórna analiza nie jest przeprowadzana w przypadku późniejszej modyfikacji Twojego zlecenia, chyba że wykonanie zlecenia nie zostało jeszcze rozpoczęte.
15. Możemy określać nową wagę poszczególnych czynników wpływających na wybór systemu wykonywania zleceń, w którym wykonywane jest zlecenie, w tym poprzez określenie jej wartości liczbowej, oraz różnicować ją w zależności od kategorii klienta, charakterystyki zlecenia, cechy instrumentu finansowego będącego przedmiotem zlecenia oraz charakterystyki systemów wykonywania zleceń, w których można wykonać dane zlecenie.
16. Postanowienia, które opisaliśmy w punktach od 5 do 7 i od 11 do 15 stosujemy odpowiednio do przekazywania Twoich zleceń do systemów wykonywania zleceń, bez ich wykonywania przez nas.
17. W zakresie instrumentów finansowych, które są przedmiotem obrotu jednocześnie w systemie wykonywania zleceń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w zagranicznym systemie wykonywania zleceń, punkty od 11 do 14 tej polityki będą miały zastosowanie tylko do klientów, dla których umowa maklerska umożliwia realizację zlecenia w obu tych systemach wykonywania zleceń.
18. Możemy łączyć Twoje zlecenie ze zleceniami innych klientów lub naszymi zleceniami, o ile powyższa operacja nie zadziała na niekorzyść któregoś z klientów. Jeśli łączenie zleceń może zadziałać na niekorzyść któregoś z klientów, ale prawdopodobieństwo takiego zdarzenia jest małe, informujemy tym klienta. W innych przypadkach nie łączymy zleceń. Realizacja połączonych zleceń następuje wg kolejności ich złożenia, w tym w szczególności w przypadku częściowego wykonania zlecenia powstałego z połączenia zleceń. Wielkość zleceń i cena nie wpływają na kolejność wykonania zleceń.
19. Ta polityka nie gwarantuje, że w każdym przypadku Twoje zlecenie zostanie wykonane lub przekazane z najlepszym dla Ciebie skutkiem, uwzględniającym wszelkie przesłanki, którymi się kierujesz przy składaniu zlecenia.
20. Politykę przygotowaliśmy, aby poinformować klientów, w jaki sposób będziemy wykonywać lub przekazywać ich zlecenia.
21. Będziemy wykonywać lub przekazywać Twoje zlecenia, o ile wyrażasz zgodę na brzmienie tej polityki. Zgodę taką możesz wyrazić w sposób przewidziany dla zmiany umowy maklerskiej lub w inny, dopuszczalny prawem sposób – wyraźny lub dorozumiany, o ile Twoja wola zostanie wyrażona w sposób, który nie budzi naszych wątpliwości. Możemy

zażądać potwierdzenia tej zgody przez Ciebie na trwałym nośniku lub takie potwierdzenie sporządzić, w szczególności na podstawie zapisów w naszym systemie informatycznym.

22. Na Twój wniosek przekazujemy informacje o wykonaniu lub przekazaniu zlecenia w zakresie pozwalającym na ocenę, czy zlecenie zostało wykonane lub przekazane zgodnie z tą polityką.
23. Tę politykę weryfikujemy przynajmniej raz w roku pod względem spełniania wymogów określonych przepisami prawa, w tym w szczególności wymogu postępowania mającego na celu uzyskanie najkorzystniejszych wyników dla klienta.
24. Ta polityka nie ma zastosowania do klientów, którzy w relacjach z nami działają jako klienci profesjonalni lub uprawnieni kontrahenci, chyba że zażądają oni traktowania ich przez nas jako klientów detalicznych.

Załącznik 1 do Polityki wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta przez Santander Biuro Maklerskie

Kryteria wyboru

Opis względnej wagi poszczególnych czynników wpływających na wybór systemu wykonywania zleceń, w którym wykonywane jest zlecenie.

Przy wykonywaniu zleceń dla Klienta detalicznego podejmujemy wszelkie możliwe kroki w celu realizacji zlecenia, biorąc pod uwagę następujące czynniki:

1. Cena – odnosi się do ceny, po której zostanie zawarta transakcja, z wyłączeniem kosztów prowizji.
2. Koszty – odnosi się do prowizji maklerskiej, kosztów i opłat dodatkowych związanych z realizacją zlecenia.
 Aby porównać cenę oraz koszty wykonania zlecenia wyrażone w różnych walutach przeliczamy je na PLN uwzględniając ostatnie kursy średnie ogłoszone przez NBP.
3. Szybkość – definiowana jest jako czas w jakim możemy wykonać lub zrealizować zlecenie.
4. Prawdopodobieństwo realizacji – prawdopodobieństwo, z jakim możemy wykonać lub zrealizować zlecenie w całości lub w znacznej części.
5. Prawdopodobieństwo rozliczenia – zakładamy rozliczenie zawartych transakcji w terminie zwyczajowo przewidzianym dla danego instrumentu finansowego jako standardowy; najczęściej czynnik ten nie jest istotny.

Jeśli żaden system wykonywania zleceń, na którym możliwe jest wykonanie danego zlecenia, nie zapewnia dla każdego powyższego czynnika najlepszych możliwych wyników, wybieramy

system wykonywania zleceń, kierując się poniższymi kryteriami, dla każdej klasy instrumentów finansowych:

1. Wybierając system wykonywania zleceń, w którym będziemy wykonywać Twoje zlecenie, kierujemy się najlepszą ceną i najniższymi kosztami dla Ciebie, pod warunkiem, że dany system wykonywania zleceń pozwala wykonać zlecenie w całości lub w znacznym zakresie.
2. Jeżeli mimo najlepszej ceny i najniższych kosztów w danym systemie wykonywania zleceń nie można wykonać zlecenia w całości lub w znacznym zakresie, kierujemy zlecenie do systemu wykonywania zleceń, w którym takie wykonanie jest możliwe, o ile cena i koszty w tym systemie wykonywania zleceń nie odbiegają znacząco od tych ustalonych jako najkorzystniejsze dla Ciebie. Jeżeli i ten warunek nie jest spełniony kierujemy zlecenie do systemu wykonywania zleceń z najlepszą ceną i najniższymi kosztami.
3. Jeśli najlepsza cena i najniższe koszty określone są dla różnych systemów wykonywania zleceń, decydujące znaczenie przyznajemy kosztom.
4. Jeżeli ustalone dla różnych systemów wykonywania zleceń koszty nie różnią się znacząco od siebie w ramach danego kryterium, o wyborze systemu wykonywania zleceń decyduje cena, a następnie odpowiednio prawdopodobieństwo realizacji zlecenia i koszty, oraz – w dalszej kolejności szybkość wykonania zlecenia i prawdopodobieństwo rozliczenia.

Załącznik 2 do Polityki wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie klienta przez Santander Biuro Maklerskie

Określenie systemów wykonywania zleceń w odniesieniu do poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych oraz systemów wykonywania zleceń pozwalających nam w sposób stały wypełniać obowiązek uzyskania dla Ciebie możliwie najlepszego wyniku.

Wykonujemy zlecenia klienta, dla którego prowadzimy rachunek inwestycyjny, o ile przewiduje to umowa maklerska, a zlecenie jest możliwe do wykonania w danym systemie wykonywania zleceń. Robimy to bezpośrednio lub za pośrednictwem odpowiedniej instytucji finansowej w następujących systemach wykonywania zleceń:

1. Akcje, Prawa Poboru, Prawa Do Akcji – GPW, NewConnect, GlobalConnect, Wiener Borse, Euronext Amsterdam, Euronext Paris, Euronext Brussels, Euronext Lisbon, Nasdaq Helsinki, XETRA, Borse Frankfurt, Bolsa Madrid, SIX Swiss Exchange, NYSE, NASDAQ, London Stock Exchange, Borsa Italiana, Nasdaq Stockholm;
2. Kontrakty terminowe, opcje – GPW;
3. Obligacje notowane w polskich miejscach wykonania – Catalyst, Santander Bank Polska S.A. (zawierający transakcje poza systemem obrotu tzw. over the counter, np. jako podmiot systematycznie internalizujący transakcje);

4. Obligacje notowane w zagranicznych miejscach wykonania – Santander Bank Polska S.A. (zawierający transakcje poza systemem obrotu tzw. over the counter, np. jako podmiot systematycznie internalizujący transakcje); KBC Bank NV (zawierający transakcje na Bonds MTF, Borse Frankfurt);
5. ETF , ETC, ETN – GPW, Wiener Borse, Euronext Amsterdam, Euronext Paris, Euronext Brussels, Euronext Lisbon, Nasdaq Helsinki, XETRA, Borse Frankfurt, Bolsa Madrid, SIX Swiss Exchange, London Stock Exchange, Borsa Italiana, Nasdaq Stockholm;
6. ADR, GDR – Wiener Borse, Euronext Amsterdam, Euronext Paris, Euronext Brussels, Euronext Lisbon, Nasdaq Helsinki, XETRA, Borse Frankfurt, Bolsa Madrid, SIX Swiss Exchange, NYSE, NASDAQ, London Stock Exchange, Borsa Italiana, Nasdaq Stockholm;
7. Warranty – GPW, Wiener Borse, Euronext Amsterdam, Euronext Paris, Euronext Brussels, Euronext Lisbon, Nasdaq Helsinki, XETRA, Borse Frankfurt, Bolsa Madrid, SIX Swiss Exchange, NYSE, NASDAQ, London Stock Exchange, Borsa Italiana, Nasdaq Stockholm;
8. Certyfikaty strukturyzowane – GPW, Wiener Borse, Euronext Amsterdam, Euronext Paris, Euronext Brussels, Euronext Lisbon, Nasdaq Helsinki, XETRA, Borse Frankfurt, Bolsa Madrid, SIX Swiss Exchange, NYSE, NASDAQ, London Stock Exchange, Borsa Italiana, Nasdaq Stockholm;
9. Certyfikaty inwestycyjne FIZ – GPW;
10. Instrumenty będące przedmiotem oferty publicznej lub subskrypcji prywatnej – emitenci tych instrumentów finansowych, w zakresie instrumentów finansowych danego emitenta, w oferowaniu których pośredniczymy.

Wykonujemy zlecenia klienta, dla którego prowadzimy rachunek inwestycyjny, w poszczególnych zagranicznych systemach wykonywania zleceń: Wiener Borse, Euronext Amsterdam, Euronext Paris, Euronext Brussels, Euronext Lisbon, NYSE, NASDAQ, Nasdaq Helsinki, XETRA, Borse Frankfurt, Borsa Italiana, SIX Swiss Exchange, London Stock Exchange, Bolsa Madrid, Nasdaq Stockholm za pośrednictwem KBC Bank NV albo Pershing Securities Limited (w przypadku braku możliwości realizacji zlecenia sprzedaży za pośrednictwem KBC Bank NV) – instytucji uprawnionych do przyjmowania i przekazywania lub wykonywania zleceń dotyczących zagranicznych instrumentów finansowych. KBC Bank NV lub Pershing Securities Limited może zrealizować zlecenie również na innych rynkach, poza systemem obrotu (OTC), lub zawierając transakcję na rachunek własny.

Rozdział 13. Informacja na temat Twoich obowiązków podatkowych

Poniżej przedstawiamy ogólne informacje podatkowe, które dotyczą Ciebie i nas.

Obowiązki podatkowe zależą między innymi od Twojej indywidualnej sytuacji, a także miejsca dokonywania oraz rodzaju inwestycji. Aby ustalić Twoje szczegółowe obowiązki podatkowe rekomendujemy poradę z doradcą podatkowym. Ponadto szczególne zasady opodatkowania osób fizycznych niemających miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także osób prawnych niemających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu mogą wynikać z umów międzynarodowych.

Informacje, które zawarliśmy w tym rozdziale są aktualne na moment ich sporządzenia, i, mogą ulec zmianie. Dlatego w każdym przypadku klient powinien sam sprawdzić aktualność przepisów prawa lub zasięgnąć porady doradcy podatkowego. Te informacje przekazujemy, aby ułatwić Ci ocenę konsekwencji podatkowych inwestowania i nie ponosimy odpowiedzialności za skutki zastosowania się do nich lub ich zignorowania.

Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych reguluje ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwana dalej „ustawą o PIT”.

Opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów określonych w ustawie o PIT oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku (art. 9 ust. 1 ustawy o PIT). Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy ustawy o PIT nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest stratą ze źródła przychodów (art. 9 ust. 2 ustawy o PIT).

Stosownie do art. 30b ust. 1 ustawy o PIT, podatek dochodowy wynosi 19% uzyskanego dochodu z tytułu:

1. odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających;
2. odpłatnego zbycia udziałów (akcji);
3. odpłatnego zbycia udziałów w spółdzielni;
4. objęcia udziałów (akcji) albo wkładów w spółdzielni w zamian za wkład niepieniężny;
5. umorzenia, odkupienia, wykupienia albo unicestwienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych.

Przepisu art. 30b ust. 1 ustawy o PIT nie stosuje się, jeżeli odpłatne zbycie papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacja praw z nich wynikających następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej (art. 30b ust. 4 ustawy o PIT).

Dochodów, o których mowa w art. 30b ust. 1 ustawy o PIT, nie łączy się z dochodami opodatkowanymi na zasadach ogólnych (m.in. ze stosunku pracy) oraz uzyskiwanych z prowadzonej działalności gospodarczej (art. 30b ust. 5 w zw. z art. 27 i art. 30c ustawy o PIT).

Jesteśmy zobowiązani zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy o PIT, w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, przestać Ci (podatnikowi) oraz w terminie do końca stycznia roku następującego po roku podatkowym przestać do urzędu skarbowego, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy według Twojego miejsca zamieszkania (podatnika), a w przypadku klienta (podatnika), o którym mowa w art. 3 ust. 2a ustawy o PIT (niemającego miejsca zamieszkania w Polsce), urzędowi skarbowemu, którym kieruje naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych – imienne informacje o wysokości Twojego dochodu, o którym mowa w art. 30b ust. 2 ustawy o PIT, sporządzone według ustalonego wzoru (PIT-8C).

Informacja PIT-8C zawiera sumę osiągniętych przychodów i poniesionych kosztów na wszystkich Twoich rachunkach lub rejestrach prowadzonych u nas. Informacja PIT-8C to podstawa do rozliczenia podatku od inwestycji giełdowych, czyli złożenia zeznania podatkowego PIT-38.

W odniesieniu do powyższych dochodów wskazanych w art. 30b ustawy o PIT, nie jesteśmy płatnikiem tego podatku. Po zakończeniu roku podatkowego jako podatnik masz obowiązek wykazać te dochody uzyskane w roku podatkowym w odrębnym zeznaniu podatkowym (PIT-38) i obliczyć należny podatek dochodowy (art. 30b ust. 6 ustawy o PIT, art. 45 ust. 1a pkt 1 ustawy o PIT).

Stosownie do art. 30a ust. 1 ustawy o PIT, od uzyskanych dochodów (przychodów) z zastrzeżeniem art. 52a, pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy, m.in.:

1. z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej;
2. z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych, z wyjątkiem odsetek stanowiących dochód z wykupu przez emitenta obligacji, o którym mowa w punkcie 3;
3. od dochodu z wykupu przez emitenta obligacji, od których są należne świadczenia okresowe;
4. odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, prowadzonych przez podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem art. 14 ust. 2 pkt 5 ustawy o PIT;
5. z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych;
6. ze świadczeń otrzymanych z dochodów funduszu kapitałowego, jeżeli statut przewiduje wypłaty z tych dochodów jego uczestnikom bez umarzania, odkupywania, wykupywania albo unicestwiania w inny sposób tytułów uczestnictwa w takim funduszu;

7. od dochodu z tytułu umów ubezpieczenia, o którym mowa w art. 24 ust. 15a;
8. od kwot wypłacanych po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub spadkobiercy:
 - a. w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
 - b. z subkonta, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
9. od dochodu członka pracowniczego funduszu emerytalnego z tytułu przeniesienia akcji złożonych na rachunku ilościowym do aktywów tego funduszu;
10. z tytułu zbycia prawa poboru akcji nowej emisji przez pracowniczny fundusz emerytalny w imieniu członka funduszu;
11. od dochodu oszczędzającego na indywidualnym koncie emerytalnym z tytułu zwrotu albo częściowego zwrotu, w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych, środków zgromadzonych na tym koncie.

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 9 w związku z ww. art. 20 ust. 1 ustawy o PIT przychód otrzymany ze zwrotu środków zgromadzonych na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego (IKZE) podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych wg skali podatkowej i powinien być ujęty w rocznym zeznaniu podatkowym.

Na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 14 ustawy o PIT od kwoty wypłat z IKZE pobierany jest zryczałtowany podatek dochodowy w wysokości 10% przychodu.

Zryczałtowany podatek uzyskany od powyższych dochodów wskazanych w art. 30a ust. 1 ustawy o PIT (m.in. odsetek, dyskonta, dywidend), z wyjątkiem środków pieniężnych związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą, pobierany jest bez pomniejszania przychodu o koszty uzyskania przychodu (art. 30a ust. 6 ustawy o PIT).

Zryczałtowany 19% podatek, obliczany, pobierany i odprowadzany jest przez płatnika na **rachunek bankowy** właściwego urzędu skarbowego. Płatnikiem jest podmiot, który dokonuje wypłaty środków z tytułu uzyskanych dochodów ze źródeł wymienionych w art. 30a ust. 1 ustawy o PIT (osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i ich jednostki organizacyjne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które dokonują świadczeń z tytułu uzyskanych dochodów ze źródeł wymienionych w art. 30a ust. 1 ustawy o PIT).

1.01.2024 r., w art. 30a ust. 1 pkt 2a ustawy o PIT, została dodana nowa kategoria przychodu z kapitałów pieniężnych, tj. przychód z wykupu przez emitenta obligacji, od których są należne świadczenia okresowe. Od dochodu uzyskanego z tego tytułu będzie pobierany zryczałtowany 19% podatek. Przy ustalaniu dochodu będą już uwzględnione wydatki na nabycie obligacji,

dzięki czemu dochód będzie pomniejszany o zapłacone przy zakupie na rynku wtórnym odsetki (art. 24 ust. 24 ustawy o PIT).

Od 1.01.2024 r. w przypadku powstania straty z umorzenia, odkupienia, wykupienia albo uniecznienienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych (art. 30b ust. 1 pkt 5 ustawy o PIT), jest prawo podatnika do odliczenia tej straty na podstawie art. 9 ust. 3 w zw. z ust. 6 ustawy o PIT.

Przepisy regulujące zasady pobierania zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych, art. 30a ust. 1 pkt 1–5 oraz art. 30b ust. 1 ustawy o PIT, stosuje się z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska. Zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub niepobranie (niezapłacenie) podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem udokumentowania dla celów podatkowych miejsca zamieszkania podatnika uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji (art. 30a ust. 2 oraz art. 30b ust. 3 ustawy o PIT) oraz złożenia stosowego oświadczenia.

W odniesieniu do podatników podatku dochodowego od osób prawnych niemających siedziby w Polsce (nierozydyntów), w przypadku wypłaty należności z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 lub art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, zastosowanie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, także jest uzależnione od przedłożenia przez podatnika certyfikatu rezydencji (art. 26 ust. 1, ust. 1d, ust. 1g ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych) oraz złożenia stosowego oświadczenia.

Dochody uzyskane z inwestycji na rynkach zagranicznych w przypadku rezydentów Rzeczypospolitej Polskiej co do zasady podlegają tym samym obowiązkom podatkowym jak dochody giełdowe uzyskane na rynku polskim.

Nie jesteśmy płatnikiem podatku od dochodów uzyskanych na rynkach zagranicznych.

Zwracamy uwagę, że dywidendy spółek nabytych na rynkach zagranicznych lub spółek zagranicznych, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez zgody emitenta, opodatkowane są u źródła według stawki podatkowej odpowiedniej dla danego rynku lub kraju rejestracji instrumentu bazowego oraz zależą od formuły w jakiej biuro maklerskie pośredniczy w zawieraniu transakcji.

Rozdział 14. Zasady rozpatrywania reklamacji

1. Reklamację możesz złożyć:

- a. elektronicznie – napisz do nas na adres e-mail: reklamacje.bm@santander.pl;
- b. telefonicznie – zadzwoń na naszą infolinię;

- c. osobiście – przyjdź do oddziału banku;
 - d. pisemnie – napisz do nas na adres naszej siedziby lub oddziału albo podczas wizyty w oddziale;
 - e. na nasz adres do doręczeń elektronicznych: AE:PL-10627-95023-GADAI-17.
2. W treści reklamacji podaj: imię i nazwisko, PESEL lub nr rachunku maklerskiego.
 3. Na Twój wniosek prześlemy Ci potwierdzenie złożenia reklamacji odpowiednio do sposobu jej złożenia lub w inny uzgodniony sposób.
 4. Reklamację możesz złożyć za pośrednictwem swojego pełnomocnika.
 5. Na Twoją reklamację odpowiemy do 30 dni kalendarzowych od dnia, w którym ją otrzymamy. Termin ten możemy wydłużyć maksymalnie do 60 dni kalendarzowych, po wcześniejszym wyjaśnieniu Ci przyczyn opóźnienia, wskazaniu okoliczności wymagających dodatkowego ustalenia oraz przewidywanego terminu rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
 6. W przypadku niezadowolenia z otrzymanej odpowiedzi, możesz odwołać się pisemnie do Dyrektora Biura Wsparcia i Compliance BM. Możesz zwrócić się o bezpłatną pomoc prawną do Miejskich lub Powiatowych Rzeczników Konsumenta. Spór pomiędzy Tobą a między nami może być rozstrzygnięty polubownie przed Arbitrem Bankowym przy Związku Banków Polskich, o ile wartość przedmiotu sporu nie jest wyższa niż 12 000 złotych polskich. Adres strony internetowej Arbitra Bankowego www.zbp.pl/dla-klientow/arbitrer-bankowy. Spór między Tobą – jeśli jesteś osobą fizyczną – a nami w sytuacji nieuwzględnienia przez nas Twojej reklamacji może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów przed Rzecznikiem Finansowym. Ten tryb jest określony w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej. Adres strony internetowej Rzecznika Finansowego www.rf.gov.pl. Niezależnie od opisanego wyżej trybu postępowania, w każdym czasie przysługuje Ci prawo do wystąpienia z powództwem do właściwego sądu powszechnego. Powództwo możesz wytoczyć według miejsca siedziby banku. Jednak w szczególnych przypadkach możesz wytoczyć powództwo przed sąd miejsca wykonania umowy. Te przypadki to: zawarcie umowy, ustalenie jej treści, zmiana umowy, ustalenie istnienia umowy, wykonanie umowy, rozwiązanie lub unieważnienie umowy, odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.

Rozdział 15. Sprzedaż krzyżowa

Sprzedaż krzyżowa oznacza sprzedaż łączoną lub sprzedaż wiązaną.

Sprzedaż łączona – to świadczenie przez firmę inwestycyjną usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (dalej „Ustawa”), oraz innych usług na podstawie umowy, o której mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1 Ustawy, lub na podstawie jednej z umów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 2 Ustawy, jeżeli:

1. każda z tych usług może być świadczona przez firmę inwestycyjną na podstawie odrębnej umowy oraz
2. klient ma możliwość zawarcia z firmą inwestycyjną odrębnej umowy dotyczącej każdej z tych usług.

Sprzedaż wiązana – to świadczenie przez firmę inwestycyjną usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 Ustawy, oraz innych usług na podstawie umowy, o której mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1 Ustawy, lub na podstawie jednej z umów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 2 Ustawy, jeżeli co najmniej jedna z tych usług nie może być świadczona przez firmę inwestycyjną na podstawie odrębnej umowy.

Informujemy klientów o warunkach umowy lub umów zawieranych w ramach sprzedaży krzyżowej, biorąc pod uwagę ich specyfikę. Jeśli świadczenie usługi maklerskiej jest możliwe na podstawie jednej z umów, albo na podstawie odrębnej umowy, to informujemy o tym klienta, aby umożliwić mu podjęcie świadomej decyzji co do wyboru umowy, na podstawie której usługa maklerska będzie świadczona, a także zrozumienia charakteru i ryzyka wynikającego ze sprzedaży krzyżowej.

Usługi podstawowe i dodatkowe, które świadczymy

Umowa o świadczenie usług maklerskich	oznaczenie
usługa przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń	1
sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych	2
przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów, rachunków zbiorczych oraz prowadzenie rachunków pieniężnych	3
usługa wymiany walutowej związana z usługą przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń	4
świadczenie usług w zakresie derywatów	5
świadczenie usług w zakresie instrumentów zagranicznych	6
Indywidualne Konto Emerytalne	7
Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego	8

świadczenie usług w zakresie limitu należności	9
świadczenie usług w zakresie szybkiej wypłaty	10

W ramach sprzedaży wiązanej na podstawie umowy o świadczenie usług maklerskich świadczymy:

1. usługi przyjmowania i przekazywania zleceń oraz wykonywania zleceń (1); oraz
2. sporządzania analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych (2); oraz
3. prowadzimy rachunek inwestycyjny, na który składa się rachunek papierów wartościowych i służący do jego obsługi rachunek pieniężny (3).

Dodatkowo możesz korzystać z usługi wymiany walutowej, która związana jest z usługą przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń (4). Bez zawarcia tej umowy nie możesz skorzystać z pozostałych usług (5-10), które świadczymy na podstawie tzw. **dyspozycji rozszerzających** umowę maklerską.

W związku z korzystaniem z usług dodatkowych (5–10) nie obciążamy Cię dodatkowymi kosztami innymi niż te, które określiliśmy w taryfie lub w dyspozycjach rozszerzających dla danej usługi.

Nie identyfikujemy dodatkowego ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową, ani zmiany w zakresie ryzyka wynikającego ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów.

Nie ponosisz dodatkowych kosztów i opłat w związku z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem umowy o usługi (1-10) w ramach sprzedaży krzyżowej.

Usługa oznaczona w tabeli jako 1

1. Z usługą tą związane są następujące ryzyka:
 - a. ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków, a nawet konieczności poniesienia dodatkowych kosztów – poziom ryzyka jest zróżnicowany i zależy od rodzaju instrumentu finansowego, który jest przedmiotem usługi. Szczegółowe informacje na temat ryzyka związanego z danym instrumentem finansowym znajdziesz w rozdziale 3 **Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku**;
 - b. ryzyko operacyjne – polegające na nieterminowym, nieprawidłowym wykonaniu zlecenia Klienta (np. w wyniku błędu pracownika lub awarii systemów informatycznych Biura Maklerskiego lub brokera zagranicznego, do którego przekazane zostało zlecenie).

2. Koszty i opłaty – z usługą związane są koszty i opłaty, których wysokość jest uzależniona od przedmiotu inwestycji, rodzaju rachunku z którego Klient korzysta oraz aktywności klienta. Szczegółowe informacje w zakresie opłat i prowizji zawiera nasza taryfa.

Usługa oznaczona w tabeli jako 2

1. Z usługą tą związane są następujące ryzyka:
 - a. ryzyko niewłaściwie oszacowanej ceny docelowej lub ryzyko nietrafionej oceny kierunku zmian ceny rekomendowanego instrumentu finansowego (w tym założonego okresu inwestycyjnego, w którym zmiana ceny powinna się dokonać) – niewłaściwie oszacowana cena docelowa, nietrafiona ocena dot. kierunku zmian cen lub przyjęcie niewłaściwego horyzontu czasowego inwestycji i związane z tym zalecone zachowanie inwestycyjne mogą powodować, iż wyniki z inwestycji będą gorsze od oczekiwanych; w szczególności istnieje ryzyko poniesienia straty całości pierwotnie zainwestowanego kapitału;
 - b. ryzyko niewłaściwego doboru instrumentu finansowego – brak zapewnienia, czy instrumenty finansowe będące przedmiotem rekomendacji są odpowiednie dla danego inwestora. Inwestycje oraz usługi przedstawione lub zawarte w dostarczanych rekomendacjach mogą nie być właściwe dla konkretnego inwestora, co może skutkować utratą części lub całości zainwestowanego kapitału;
 - c. ryzyko dezaktualizacji rekomendacji – istnieje ryzyko związane z ograniczoną w czasie aktualnością rekomendacji inwestycyjnej, którą Ci przekazaliśmy.
2. Koszty i opłaty – za świadczenie usługi nie pobieramy dodatkowych opłat.

Usługa oznaczona w tabeli jako 3

1. Z usługą tą związane są następujące ryzyka:
 - a. ryzyko przechowywania instrumentów finansowych lub środków pieniężnych w jednej instytucji. Jesteśmy uczestnikiem Systemu Rekompensat prowadzonego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., który gwarantuje ochronę aktywów zapisanych na rachunkach lub przechowywanych w depozycie, który prowadzimy i wypłatę środków do wysokości określonej w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi z dnia 29 lipca 2005 r. Szczegóły w tym zakresie znajdziesz w rozdziale 6. **Podstawowe zasady ochrony aktywów**;
 - b. współpracujemy z innymi przedsiębiorstwami inwestycyjnymi prowadzącymi działalność inwestycyjną i świadczącymi usługi inwestycyjne za granicą (zagraniczny broker) oraz z zagranicznymi bankami depozytariuszami (zagraniczny bank depozytariusz), które świadczą odpowiednio usługi w zakresie dotyczącym obsługi zleceń, mających za

przedmiot instrumenty finansowe notowane w zagranicznych systemach wykonywania zleceń, oraz w zakresie przechowywania tych instrumentów finansowych. Z powyższą współpracą związane jest ryzyko utrzymania ciągłości działalności powyższych instytucji (ryzyko ogłoszenia upadłości, likwidacji tych instytucji). Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdziesz w rozdziale 7. **Zabezpieczenie instrumentów finansowych lub pieniędzy klienta.**

2. Koszty i opłaty – koszty uzależnione są od wartości przechowywanych instrumentów finansowych, przy czym koszty mogą różnić się w zależności od tego czy są przechowywane na rachunku papierów wartościowych lub w rejestrze zagranicznych instrumentów finansowych. Możesz również ponieść koszty związane z przenoszeniem lub transferem instrumentów finansowych oraz wydawaniem dokumentów (np. zaświadczeń) na Twój wniosek. Szczegółowe informacje w zakresie opłat i prowizji znajdziesz w taryfie.

Usługa oznaczona w tabeli jako 4

1. Z usługą tą związane jest ryzyko zmiany kursów walut. Ryzyko to wynika z wpływu, jaki wywierają zmiany kursów walut na wycenę instrumentów finansowych notowanych lub wycenianych w walutach obcych lub płatności dokonywane na rzecz inwestora przez emitenta.
2. Koszty i opłaty – z usługą związane są koszty zakupu i sprzedaży waluty w banku. Szczegółowe informacje znajdziesz w rozdziale 13 **Zasady świadczenia usług w zakresie zagranicznych instrumentów finansowych** naszego regulaminu oraz w taryfie.

Usługa oznaczona w tabeli jako 5

1. Z usługą tą związane jest ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków, a nawet konieczności poniesienia dodatkowych kosztów. Szczegółowe informacje na temat ryzyka związanego z inwestowaniem w derywaty znajdziesz w rozdziale 3 **Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku.**
2. Koszty i opłaty – z usługą związane są koszty i opłaty, których wysokość jest uzależniona od rodzaju rachunku, z którego korzystasz oraz Twojej aktywności. Szczegółowe informacje w zakresie opłat i prowizji znajdziesz w taryfie.

Usługa oznaczona w tabeli jako 6

1. Z usługą tą związane są następujące ryzyka:
 - a. ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków. Szczegółowe informacje na temat ryzyka związanego z inwestowaniem w zagraniczne instrumenty finansowe znajdziesz w rozdziale 3. **Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku – Zagraniczne instrumenty finansowe – czynniki ryzyka.**

- a. ponadto, w związku z naszą współpracą z innymi firmami prowadzącymi działalność inwestycyjną i świadczącymi usługi inwestycyjne za granicą (zagraniczny broker) oraz z zagranicznymi bankami depozytariuszami (zagraniczny bank depozytariusz) występują dodatkowe ryzyka, które opisaliśmy przy usłudze oznaczonej w tabeli jako 3.
3. Koszty i opłaty – z usługą związane są koszty i opłaty, których wysokość jest uzależniona od rodzaju rachunku, z którego korzystasz oraz Twojej aktywności. Szczegółowe informacje w zakresie opłat i prowizji znajdziesz w taryfie.

Usługa oznaczona w tabeli jako 7

Ryzyko związane z posiadaniem rachunku IKE odpowiada ryzykom opisanym przy usłudze przyjmowania, przekazywania i wykonywania zleceń (1) oraz ryzykom opisanym przy usłudze prowadzenia rachunku (3).

Koszty związane z posiadaniem rachunku określiliśmy w taryfie.

Usługa oznaczona w tabeli jako 8

Ryzyko związane z posiadaniem rachunku IKZE odpowiada ryzykom opisanym przy usłudze przyjmowania, przekazywania i wykonywania zleceń (1) oraz ryzykom opisanym przy usłudze prowadzenia rachunku (3).

Koszty związane z posiadaniem rachunku określiliśmy w taryfie.

Usługa oznaczona w tabeli jako 9

Ryzyko związane z korzystaniem z usługi odpowiada ryzykom opisanym przy usłudze przyjmowania, przekazywania i wykonywania zleceń (1) oraz ryzykom opisanym przy usłudze prowadzenia rachunku (3). Dodatkowo w związku z korzystaniem z dźwigni finansowej podwyższającej poziom ryzyka rynkowego, z usługą związane jest ryzyko utraty części lub całości zainwestowanych środków, w tym poniesienia dodatkowych kosztów.

Koszty związane z otrzymaniem limitu należności określiliśmy w dyspozycji rozszerzającej umowę o świadczenie usług maklerskich o tę usługę.

Usługa oznaczona w tabeli jako 10

Usługa daje możliwość otrzymania środków ze sprzedaży aktywów natychmiast po realizacji zlecenia. Usługa nie generuje dla Ciebie dodatkowego ryzyka.

Koszty związane z usługą określiliśmy w taryfie.

Usługi związane z korzystaniem z usługi doradztwa inwestycyjnego

Usługa doradztwa inwestycyjnego	oznaczenie
usługa przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń	1
sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych	2
przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych, w tym prowadzenie rachunków papierów wartościowych, rachunków derywatów, rachunków zbiorczych oraz prowadzenie rachunków pieniężnych	3

Aby skorzystać z usług doradztwa inwestycyjnego, o których piszemy w regulaminie, niezbędne jest posiadanie Umowy o świadczenie usług maklerskich, na podstawie której świadczymy są usługi (1), (2) oraz (3).

Ponadto w przypadku usługi doradztwa inwestycyjnego – Drogowskaz inwestycyjny, niezbędne jest otwarcie specjalnego rachunku służącego do realizacji inwestycji związanych ze świadczoną usługą doradztwa inwestycyjnego – Drogowskaz inwestycyjny oraz posiadanie dostępu do serwisu Inwestor online, za pośrednictwem którego świadczymy usługę. Dostęp do serwisu internetowego otrzymujesz na podstawie umowy (1, 2 i 3). W związku z korzystaniem z serwisu Inwestor online, nie obciążamy Cię dodatkowymi kosztami, a poziom ryzyka związanego ze świadczeniem usługi nie ulega zmianie.

Jako nasz klient nie ponosisz dodatkowych kosztów i opłat w związku z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem dyspozycji rozszerzających umowę o świadczenie usług maklerskich o usługę doradztwa inwestycyjnego w ramach sprzedaży krzyżowej. Ryzyko związane z korzystaniem z usługi opisaliśmy w rozdziale 3. **Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku – Doradztwo inwestycyjne.**

Nie identyfikujemy dodatkowego ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową ani zmiany w zakresie ryzyka wynikającego ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów.

Koszty związane z korzystaniem z usług doradztwa inwestycyjnego, o których piszemy w naszym regulaminie określiliśmy w taryfie.

W przypadku doradztwa inwestycyjnego obejmującego m.in. jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych oraz produkty strukturyzowane świadczonego w oparciu o odrębną umowę oraz Regulamin świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego, warunkiem świadczenia przez nas usługi jest:

1. posiadanie Umowy o świadczenie usług maklerskich, na podstawie której świadczymy są usługi (1) oraz (2) oraz (3).
2. posiadanie dostępu do Elektronicznego Kanálu Kontaktu (EKK), czyli skrzynki pocztowej, w ramach której możesz komunikować się z bankiem. Warunkiem zawarcia umowy jest posiadanie porozumienia dotyczącego elektronicznej formy kontaktu i korzystanie na jego podstawie z EKK. Korzystanie z usługi EKK w ramach sprzedaży krzyżowej z usługą doradztwa inwestycyjnego nie wiąże się z żadnymi dodatkowymi kosztami.

W przypadku doradztwa inwestycyjnego obejmującego m.in. jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych oraz produkty strukturyzowane świadczonego w oparciu o odrębną umowę oraz Regulamin świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego, informacje o kosztach i opłatach zawarliśmy w tym regulaminie.

Jako nasz klient nie ponosisz dodatkowych kosztów i opłat w związku z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem dyspozycji rozszerzających umowę o usługę doradztwa inwestycyjnego w ramach sprzedaży krzyżowej.

Ryzyko związane z korzystaniem z usługi opisaliśmy w rozdziale 3. **Informacje o instrumentach finansowych, usługach i ryzyku** w sekcji dotyczącej usługi Doradztwa inwestycyjnego.

Nie identyfikujemy dodatkowego ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową ani zmiany w zakresie ryzyka wynikającego ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów.

W ramach sprzedaży łączonej dopuszczamy zawarcie umowy o świadczenie usług maklerskich dla klientów instytucjonalnych, dla których rachunek pieniężny i rachunek papierów wartościowych prowadzone są przez bank powierniczy. W ramach umowy istnieje możliwość świadczenia usługi przyjmowania i przekazywania zleceń, wykonywania zleceń oraz sporządzania analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych. Opłaty i prowizje z tytułu świadczonych usług określa umowa.

Nie identyfikujemy dodatkowego ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową, ani zmiany w zakresie ryzyka wynikającego ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów.

Jako nasz klient nie ponosisz dodatkowych kosztów i opłat w związku z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem umowy o świadczenie usług maklerskich w ramach sprzedaży krzyżowej.

Rozdział 16. ESG – zrównoważone inwestowanie

Zrównoważone inwestowanie polega na uwzględnianiu przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych nie tylko aspektu czysto finansowego, ale także: czynników środowiskowych

(ang. environmental), społecznych (ang. social responsibility) oraz ładu korporacyjnego (ang. corporate governance), w skrócie ESG. Kwestia uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju staje się coraz powszechniejsza w praktyce dużych przedsiębiorstw, w tym przede wszystkim banków i pozostałych instytucji finansowych. Wzrasta również świadomość inwestorów i poszukiwanie przez nich inwestycji, które będą wspierać zrównoważone inwestycje. Obszar ten jest mocno regulowany na poziomie unijnym, regulacje prawne w tym zakresie odnoszą się także do rynku kapitałowego. Rozporządzenie SFDR (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych). Od 10 marca 2021 roku obowiązuje unijne rozporządzenie SFDR wymagające m.in. raportowania kwestii z zakresu zrównoważonego rozwoju przez uczestników rynku finansowego i doradców finansowych. Świadcząc usługi doradztwa inwestycyjnego jesteśmy zobowiązani do publikowania wymaganych rozporządzeniem informacji, które znajdziesz m.in. na stronie Zrównoważone inwestowanie Santander. W tym akcie prawnym zdefiniowane zostało pojęcie „zrównoważonych inwestycji”, które oznaczają:

1. inwestycję w działalność gospodarczą, która przyczynia się do realizacji celu środowiskowego, na przykład taka, która jest mierzona za pomocą kluczowych wskaźników zasobooszczędności pod kątem zużycia energii, wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, wykorzystywania surowców, zużycia wody i użytkowania gruntów, generowania odpadów, emisji gazów cieplarnianych lub wpływu na różnorodność biologiczną i gospodarkę o obiegu zamkniętym; lub
2. inwestycję w działalność gospodarczą, która przyczynia się do realizacji celu społecznego, w szczególności inwestycję przyczyniającą się do przeciwdziałania nierównościom; lub
3. inwestycję wspierającą spójność społeczną, integrację społeczną i stosunki pracy, lub inwestycję w kapitał ludzki lub w społeczności znajdujące się w niekorzystnej sytuacji pod względem gospodarczym lub społecznym, o ile takie inwestycje nie naruszają poważnie któregokolwiek z tych celów, a spółki, w które dokonano inwestycji, stosują dobre praktyki w zakresie zarządzania, w szczególności w odniesieniu do solidnych struktur zarządzania, stosunków pracowniczych, wynagrodzenia dla osób zatrudnionych i przestrzegania przepisów prawa podatkowego. Rozporządzenie 2017/565 (Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy).

Kolejnym aktem prawnym, z którego wynikają nasze obowiązki jest Rozporządzenie 2017/565, zgodnie z którym przy świadczeniu usługi doradztwa inwestycyjnego zwracamy się do Ciebie w ankiecie odpowiedniości o informacje, czy masz preferencje w zakresie zrównoważonego

rozwoju oraz w jakim zakresie – do Twoich inwestycji należy włączyć co najmniej jeden z następujących instrumentów finansowych:

1. instrument finansowy, w odniesieniu do którego ustalona zostanie określona minimalna część, jaka ma zostać zainwestowana w zrównoważone środowiskowo inwestycje w rozumieniu w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z 18.06.2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088 (tzw. taksonomia);
2. instrument finansowy, w odniesieniu do którego ustalona zostanie określona minimalna część, jaka ma zostać zainwestowana w zrównoważone inwestycje w rozumieniu rozporządzenia SFDR (wskazane powyżej);
3. instrument finansowy, który uwzględnia główne niekorzystne skutki dla czynników zrównoważonego rozwoju, w przypadku gdy elementy jakościowe lub ilościowe wskazujące na to uwzględnienie są ustalane przez klienta lub potencjalnego klienta.

Przez główne niekorzystne skutki należy zatem rozumieć konsekwencje decyzji inwestycyjnych i usług doradztwa inwestycyjnego, które mają niekorzystny wpływ na czynniki zrównoważonego rozwoju, tj. na kwestie:

1. środowiskowe;
2. społeczne i pracownicze;
3. dotyczące poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i przekupstwu.

Ponadto, jesteśmy zobowiązani przy ustaleniu **grup docelowych** instrumentów finansowych do uwzględnienia czynników zrównoważonego rozwoju (jeśli instrument finansowy uwzględnia czynniki zrównoważonego rozwoju). W tym celu w ankiecie inwestycyjnej prosimy o udzielenie odpowiedzi na dodatkowe pytanie.